

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 07831

MAYN YIDISH BUKH

Deborah Tarant

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

דבורה טאראנט

מײן ייִדיש בוך

איינס

געצייכנט פון
מאָריס פּאַט

דריטע אויפלאַגע

פּאַרלאַנג פון דעם ייִדישן פּראָפּערנאַלן סאַלקס-אַרדן, א. א. א.

Copyright by the
BOOK LEAGUE
of the Jewish Peoples Fraternal Order, I.W.O.
80 Fifth Avenue, New York 11, N. Y.
October, 1944

Second Printing 1946
Third Printing 1948

Litho in U.S.A.

א שול

This is a school.
We call it "a shul."
You learn Yiddish in the shul.

You will learn
How to read and write Yiddish
And also to recite.

And when you know it better
You can even write a letter!
It will please your mom and dad,
And everybody will be glad.

Every pupil in the
Ought to know this easy rule:

In Yiddish you read
From right to left;
You open your book
At the right cover.

Emma came home
 From Yiddish שור
 And told her mother:
 "I learned a rule:

"I read Yiddish
 "From right to left.
 "I write Yiddish
 "From right to left.
 "I open my book
 "From the right cover.

"Mama, look,
 "I can read 2 Yiddish words:

א שור

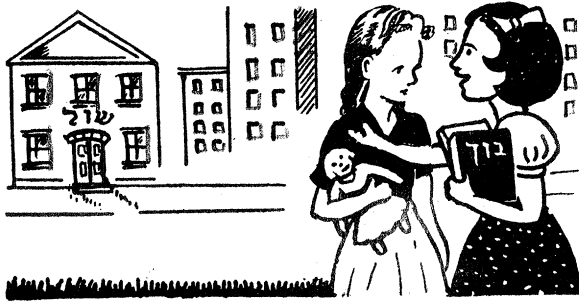
"And I write them in my book."

א שור

א	ש	ו	ר
א	ש	ו	ר

א ש ו ר

Emma saw her friend Molly
 Playing with her pretty dolly.
 "Molly, put your doll to bed
 "And come to shul," Emma said,
 "Come to shul."

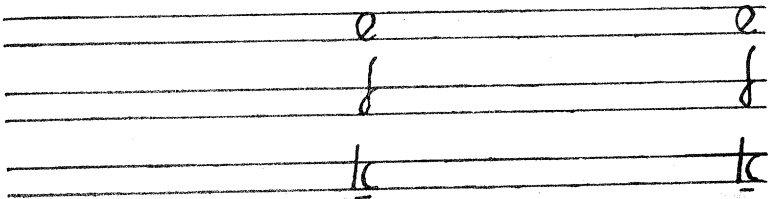

פול מיט קינדער
 איז די שול.

קום איז שול,
 קום איז שול,

It did not take Emma long
 To learn this little song.

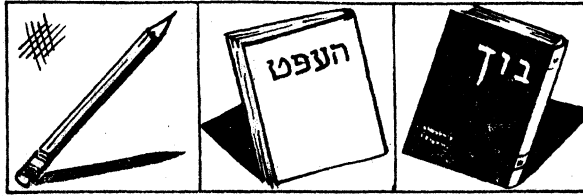
- Put a — under every: ש
- Put a ○ around every: ז
- Put an = under every: ל
- Put an × under every: ו

The teacher said to Emma:

“This is what you need, Emma,

“When you go to שול.”

א בלייער

א העפט

א בוד

You read from

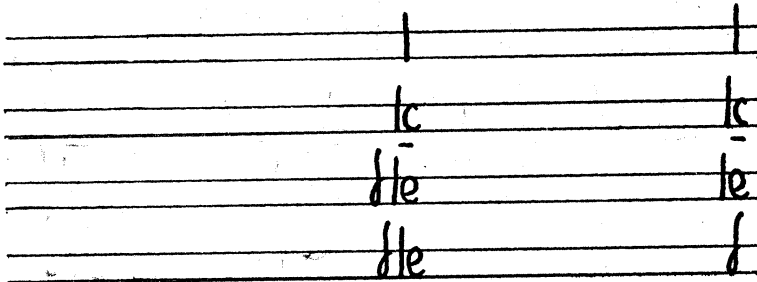
א בוד

You write

אין א העפט

You write with

א בלייער

Baby must go rock-a-bye.
 Mother sings a lullaby:

ss-ss-ss-ss

Home from שול
 Emma came proudly,
 Emma started singing loudly:

ss-ss-ss-ss

“Baby will awake.”
 Mother said,

“שא.”

Emma said: “I’m sorry
 “I made so much noise.”
 And then she hummed
 In a very low voice:

ss-ss-ss, שא-שא-שא
 שא אין שול, ss-ss-ss

_____ |c| _____ |ce|
 _____ |te| _____ |te|

Emma is learning to speak Yiddish,
She says: "It's easy as pie."
You will find it easy, too—
Why not try?

Emma asked her Yiddish teacher:
"How do I say these things?"

I am in the shul,
I am learning how to speak Yiddish,
I am learning how to read Yiddish,
I am learning how to write Yiddish.

How do you say it in Yiddish?

1.

I

2.

speak

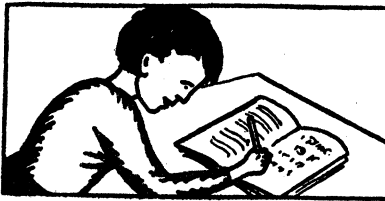
3.

read

4.

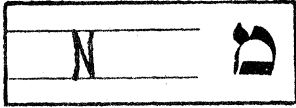
write

5.

6.

This is Emma's mother.
Emma calls her "Ma."

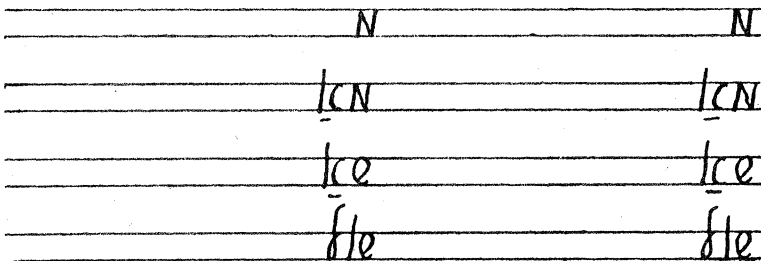

"Emma, you are very bright,"
Said mother, when she saw her write.
Emma was happy, she sang and played,
Here is the song that Emma made:

מא, מא, מא
לא, לא, לא
מא, מא, מא

מא, מא, מא
מא, מא, מא
לא, לא, לא

א בוד אין שול,
א העפט אין שול,
א בלייער אין שול.

When Emma's friend Sammy
Saw what she could do,
He said he wanted
To learn Yiddish, too.

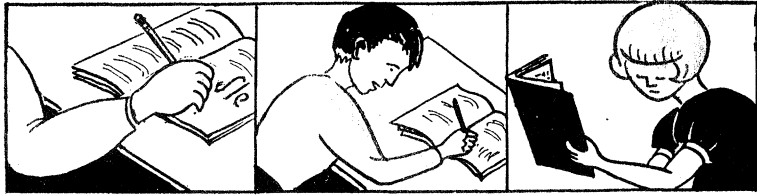
Emma said: "I can speak Yiddish,
"I can write Yiddish,
"I can read Yiddish,

"And these are the things "I know their names
"I use in shul. "In Yiddish."

Sammy said to Emma then:
"Tell it to me once again.
"If I say it after you,
Maybe I can learn it too."

א העפט, א בוך, א בלייער, א העפט,
א בלייער, א בלייער, א בלייער.
א העפט אין שול, א בוך אין שול.
א בלייער, א בלייער, אין שול.

לייען א בוך שרייב מיט א בלייער שרייב אין העפט

אין

in

מיט

with

שרייב

write

לייען

read

לייען א בוך,
שרייב אין העפט.

א בוך, א בוך,
לייען א בוך.

שרייב מיט א בלייער,
שרייב אין העפט.

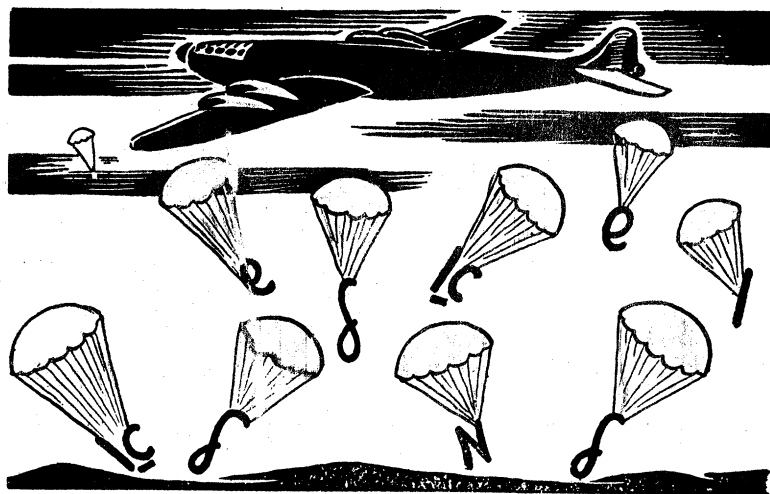
א העפט, א העפט,
שרייב אין העפט.

שרייב אין העפט

From right to left

Handwriting practice lines showing the letters 'lcN' and 'He lc' written from right to left on a four-line grid.

From this airplane, way up high,
 Someone drops letters from the sky.
 See how they come, floating by,
 Just like little birds.

Catch them, catch them, everyone —
 Oh, what fun!
 Take them, make them into words
 And you'll have all the little birds!

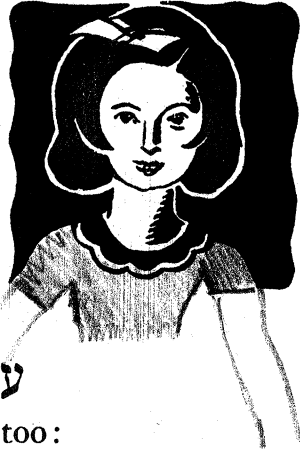
Can you write the words:

ש	ש	ש	ש	ש	ש	ש	ש	ש	ש
מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ
ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל

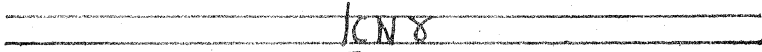

Meet Emma עמא

Emma is happy,
Emma is gay,
Emma can read
Her name today!

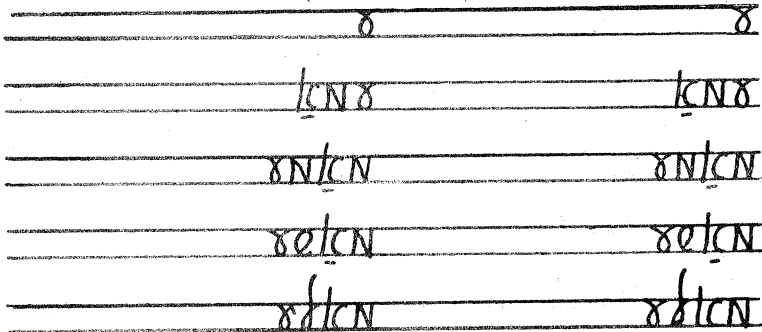
Emma can read: עמא
And she can write it too:

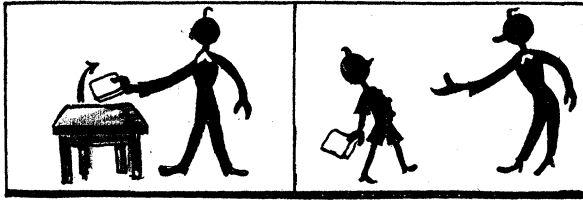
She calls her mother: מאמע

She calls her friend: מאלע

She calls her little sister: מאשע

Say it in Yiddish:

Take a book

Give me a book

לייען מאַשע,

עמא לייען,

שרייב, מאַלע.

לייען אַ בוך.

שרייב אין העפּט

מאַלע, שרייב,

From right to left.

שרייב אין העפּט.

Put in the missing letters

e	n	ס
ס n	ס	n n
ס	ס	n
	ס	ס n

Meet Emma's father

Emma said to papa,
When he came home
at night:

"Today teacher showed me
"How to read and write."

אָבאָ

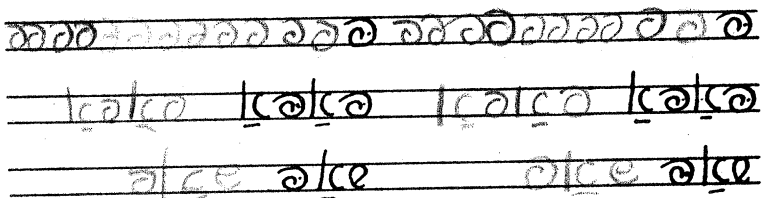
אַרבעט

"That's fine," said papa,
"Good for you—
"And now, here's a word
"That is new: אַרבעט

This is the song Emma made,
Emma sang it while she played:

עמאַ אין שול,
Emma learns
אין אַ שול.

פאפא אין שאַפ,
Papa works
אין אַ שאַפ.

A STORY ABOUT AN APPLE

2

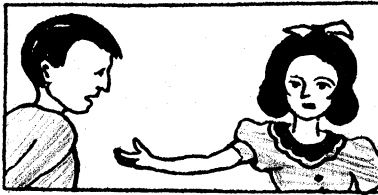
Emma meets
Sammy

1

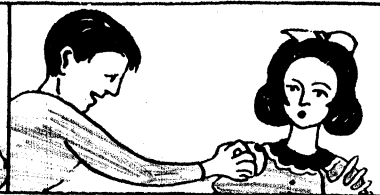
Father gives Emma
an apple

4

Emma is angry

3

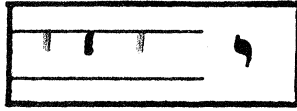

Sammy takes
Emma's apple

Can you tell this story in Yiddish?
Can you tell what happened next?

עסל עסל עסל עסל עסל עסל
אָפּל אָפּל אָפּל אָפּל אָפּל אָפּל
אָפּל אָפּל אָפּל אָפּל אָפּל אָפּל

לייען אַ בוך, לייען אַ בוך,
לייען אַ בוך אין שול.
שרייב אין העפט, שרייב אין העפט,
שרייב אין העפט מיט אַ בלייער.

Emma tried to teach the baby
 How to say her name—
 But all baby said was, “Emmy,”
 Baby thought it was a game.

So Emma said: “Baby,
 “You can call me by that name.

“I can read ‘Emmy’: עמי
 “And I can write ‘Emmy.’ ”

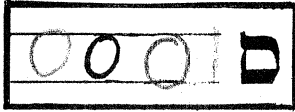
עמי

לייען:

מארי, מארי, מארי,	עמי, עמי, עמי,
מארי אין שול.	לייען א בוד.
פאפא, פאפא,	מאשע, מאשע,
פאפא אין שאפ.	שרייב אין העפט.

שרייב:

עמי עמי עמי
 עמי עמי עמי

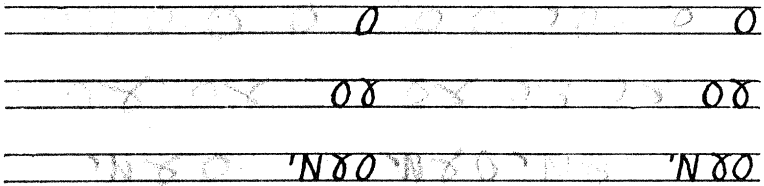
Sammy סעמי

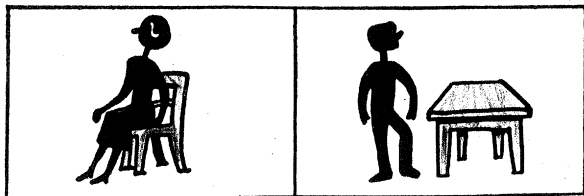
סעמי, עס,
 עס, עס, עפל.
 עמי, עס,
 עס, עס, עפל.

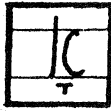
עס עפל, עפל עס.
 סעמי, עס, עמי, עס,

מאמע, עס, מאלע, עס,
 מאשע, עס, פאפא, עס.

Can you say it in Yiddish?

ממל

ממל אין בוד,
ממל אין העפט,
ממל מיט א ברייער.

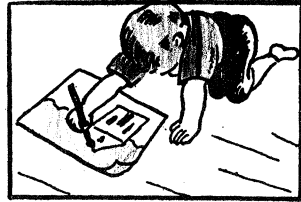

like in
ממל

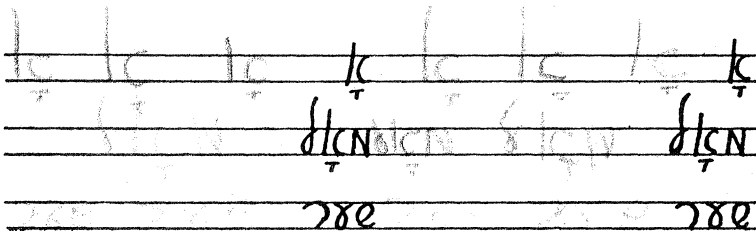
like in
ממ

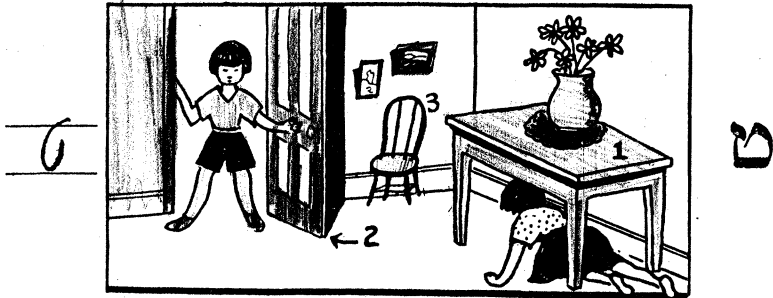
ממל, עמי, ממל, סעמי.
ממל, מאשע, ממל, ממלע.
ממל, ממל, ממל.

ממל און שער, ממל און שער,
ממל אין העפט, שער פאפיר.

ממל און עפל, שער פאפיר,
ממל מיט א ברייער, שער פאפיר.

1. א טיש 2. א טיר 3. א שטור

Tell a story about the picture.

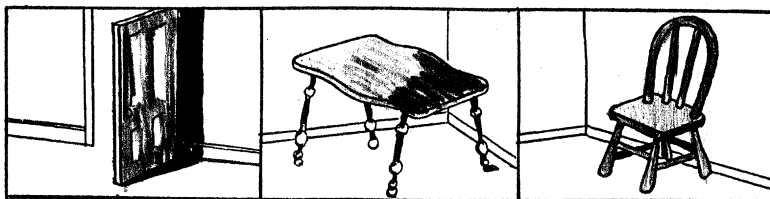
א טיש אין שור,	א טיש און א טיר,
א שטור אין שור,	א שטור און א טיש,
סעמי אין שור.	אין שור, אין שור.

סעמי, מאַל א טיש,
מאַרי, מאַל א טיר.

שרייב:

ט
 טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר טיר
 טיש טיש טיש טיש טיש טיש טיש טיש טיש טיש טיש טיש טיש טיש
 טא טא טא טא טא טא טא טא טא טא טא טא טא טא טא טא

Write the correct words under the pictures

טיר טיש טיש

Can you say it in Yiddish?

שטור און טיש, שטור און טיש.

און טיר.

מערל און טיש, מערל און טיר.

מערל, מערל און

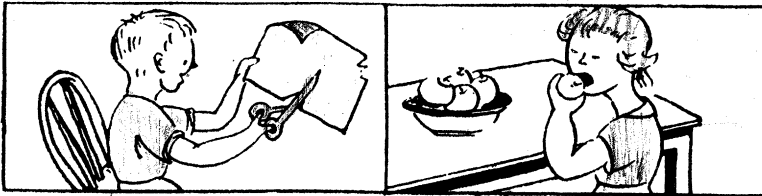
מערל און טיש און

מערל און

מערל, מערל און

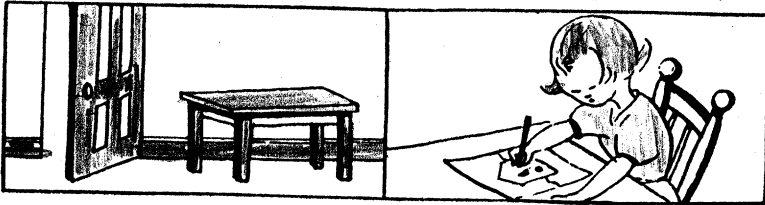
ו	ט	ר
וו	טיש	שטור
טיר	טיר	טיש
טיר	טיש	טיר

א שפיר

סעמי שערט פאפיר

מערי עסט אפפ

א טיר און א טיש

לייב און א טיש

Here are the missing words, put the words in the right places:

אפפ . פאפיר . טאבל . טיש .

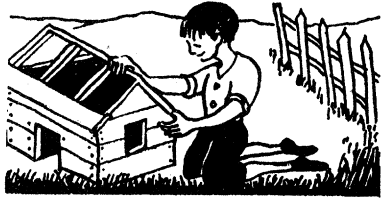
לייען:

מאשע עסט אן עפל,
מאלע שערט פאפיר,
עמא מאלט אן עפל.

פאפא שפירט א שפיר מיט סעמין.
עטל שפירט מיט לילין.
סאלי שפירט מיט סעמין.

אַט איז

here is

אַט איז אַ וואַנט,
און אַט איז אַ טיר,
אַ הייזעלע בוי איר
פאַר דיר און פאַר מיר.

אַט איז אַ בלייער און אַט איז אַ העפט,
שרייב, שרייב, שרייב.

מערי, מערי, אַט איז אַ טיש,
מאַל, מאַל אַ טיש.

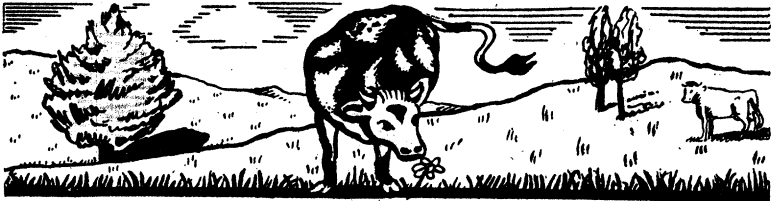
מאַשע, מאַשע, אַט איז אַ עפל,
עס, עס אַ עפל.

עטל, עטל, אַט איז פאַפיר,
שער, שער פאַפיר.

מאַל אַ טיש
שער פאַפיר
עס עפל

ק ק ק

Emma and baby were on a farm.
There they saw the farmer plow,
And they saw the farmer's cow.

א קו

And baby said:

"I heard the cow say:

מו-ו-ו-ו."

And the farmer said:

"We have two cows."

ק 2

קוב

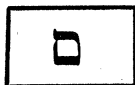
Look

אט איז א קו,
אט איז א קו,
קוב, קוב, קוב,
מאמע, קוב,
אט איז א קו!

קוב, קוב, קוב,
א קו, א קו,
ק 2, ק 2,
קוב, קוב, קוב,
מו, מו, מו.

ק ק ק ק ק ק ק ק

קליפ-קלאפ, קליפ-קלאפ,
 ווער קלאפט אין טיר?
 מאמע, מאמע, אט איז עטל,
 עטל קומט צו מיר!

like in

קום

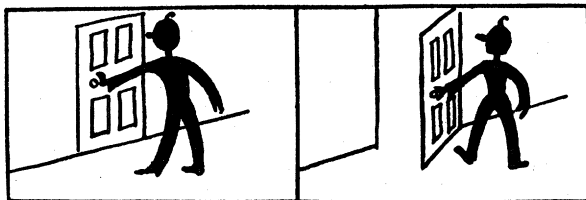

like in

עם

סעם קומט אין שול מיט א בוך.
 סעם קומט אין שול מיט א העפט.

Explain the pictures in Yiddish

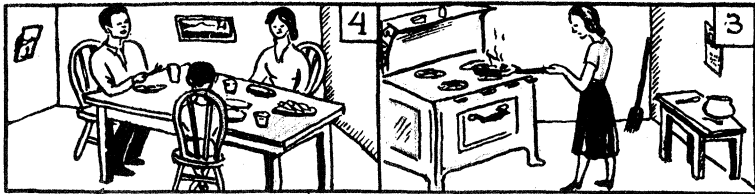
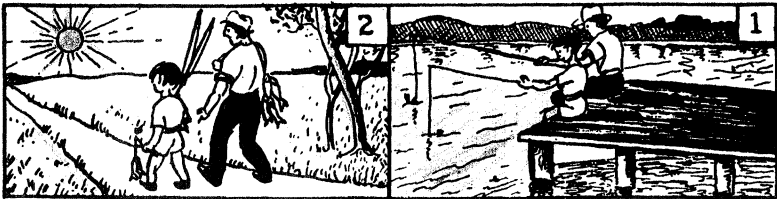
Put in the missing letters

ק	ס	N
קא	קאס	קאט
ק'ן	קאס	קאט
קא	קאס	קאט

א פֿיש

Can you tell the story in Yiddish?

עסט פֿיש,
פֿרישע פֿיש.

פֿאַפּאַ קומט
מיט פֿרישע פֿיש.

פֿאַפּאַ עסט,
מאַמע עסט,

סעמי קומט
מיט פֿרישע פֿיש.

סעמי עסט
פֿרישע פֿיש.

מאַמע, קוק,
אַט איז פֿיש!

פֿרישע פֿיש פֿרישע פֿיש פֿרישע פֿיש

פֿרישע פֿיש פֿרישע פֿיש פֿרישע פֿיש

ט

like in
פאפא

פ

like in
פיש

סאלי, סאלי, אט איז עפל,
אט איז פרישע עפל.

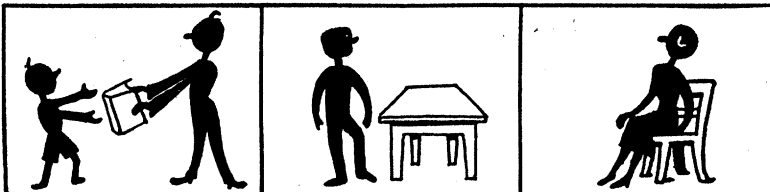
פעני, פעני, אט איז פיש,
אט איז פרישע פיש.

לידי, לידי, עס, עס, עס,
עס פרישע פיש.

טילי, טילי, עס, עס, עס,
עס פרישע עפל.

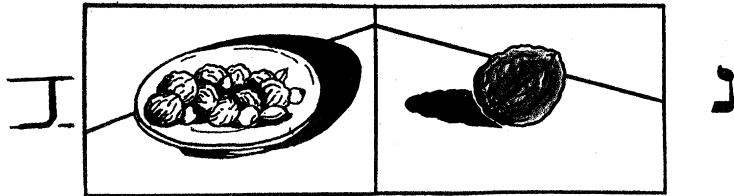
ט	פ	ש
ט'ס	פ'ס	ש'ס
טיר	פיר	שיר
טיש	פיש	שיר

Can you say it in Yiddish?

נים

א נוס

נים, נים, נים,
א טעלער מיט נים.

פיש, פיש, פיש,
א טעלער מיט פיש.

ניט

Not

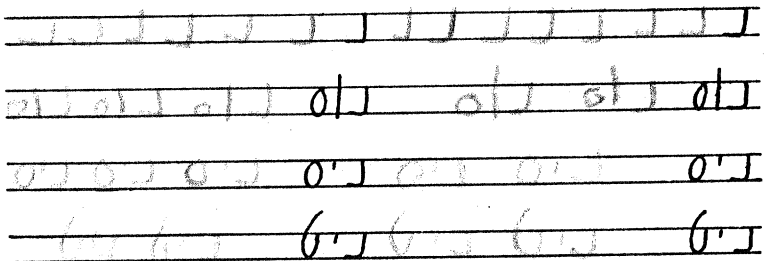
נעם

Take

נעם ניט, מאלע, נעם ניט עפל,
נעם א נוס, נעם נים.

מאשע, מאשע, קום, קום, קום,
קום און פאל ניט, פאל ניט, קום!

לייען, סעמי, לייען, סעם,
שרייב ניט, מאל ניט, לייען, סעם.

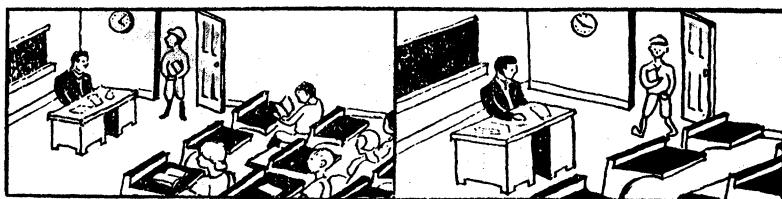

Late

שפעט

Early

פרי

מאטל קומט, מאטל קומט,
מאטל קומט פרי אין שול.

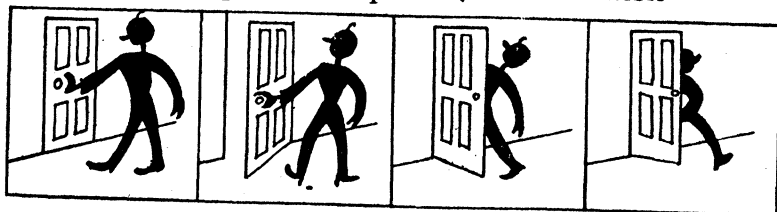
סעמי קומט, סעמי קומט,
סעמי קומט שפעט אין שול.

מאטל איז, מאטל איז,
מאטל איז שטייל אין שול.

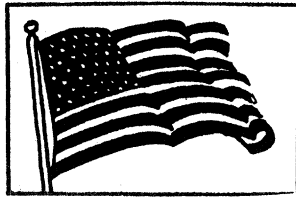
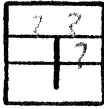
סעמי, סעמי, סעמי,
סעמי שטיפט אין שול.

קאם פרי
קאם דיל שפאט
געס באפיר

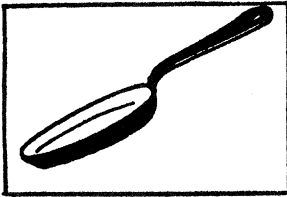
Explain the pictures in Yiddish

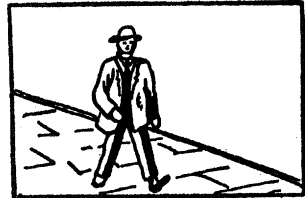
א פאז

1, 2, 3, פיר,
מיט א פאז קומען מיר.
1, 2, 3, פיר,
שיינע לידער זינגען מיר.

א פאז

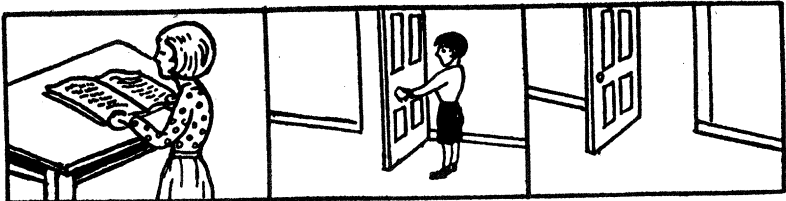
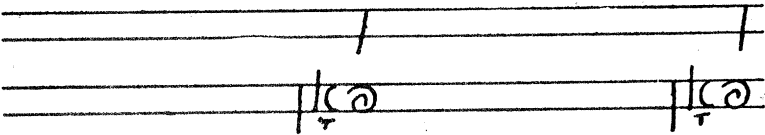
א מאן

פאז

נום

א מיר איז אפן סעמי עפנט א מיר לילי עפנט א בוך

like in
פּוֹל

like in
פּאַז

Make an O around every ו

Make a — under every ו

סאַלי קומט פון שול. ער קומט מיט אַ
בּוֹד, מיט אַ העפט און מיט אַ בלייער.
סאַלי נעמט עסן.

סאַלי עסט:

1. פיש מיט

2. מיט פוטער

3. עפל און ניס

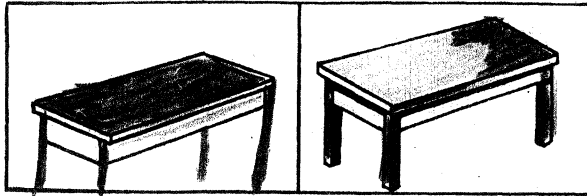

סאַלי טרינקט

ס	ו	ו
קאָס	וֹאַן	עאָל
סאָס	וֹאַן	עאָל
נאַס	וֹאַן	קאָס
סאָס	וֹאַן	נאָס

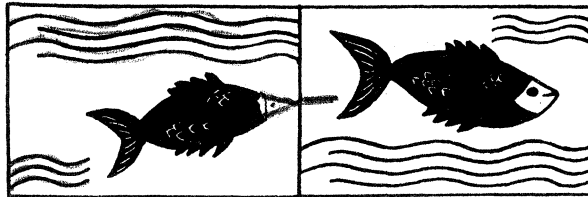
Without **אז**

With **מיט**

א טיש אז פים

א טיש מיט פים

א פיש אז א קאפ

א פיש מיט א קאפ

Did you ever, did you ever,
Did you ever see it?

1. אז פיש אז א ?

2. אז קאפ אז א פיש?

3. אז א טיר?

4. אז טיר אז א ?

סאלי עסט פוטער מיט . מירי עסט

 אז פוטער.

מערי עסט פיש מיט . מירי עסט

פיש אז .

Are you happy? Yes.

יא

Are you sad? No.

ניין

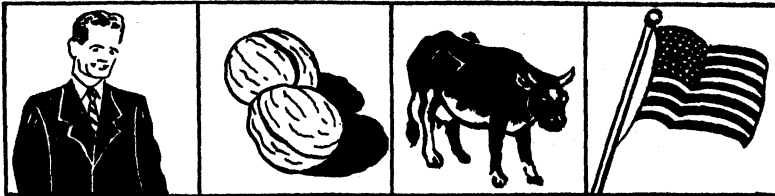
קומט מאשע אין שור? ניין, מאשע קומט
ניט אין שור.

קומט עמא אין שור? יא, עמא קומט אין
שור.

Write:

	י	

 or:

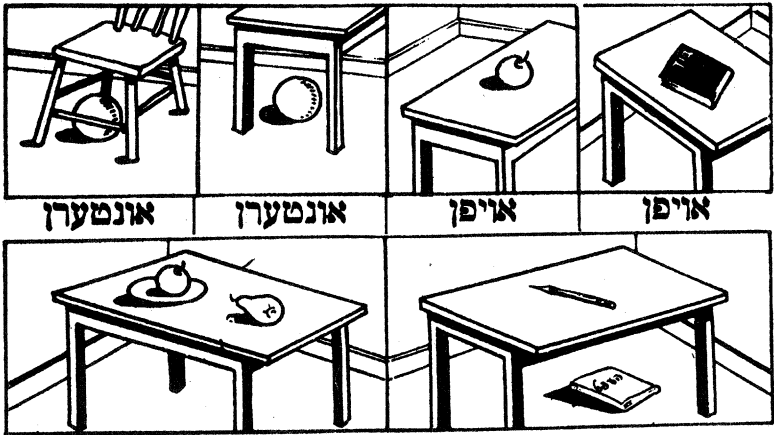

י א נ | נ א ו | ק | א א נ
נ א י | י א ו | ק י | א א נ

מיט פיש — מיט א טיר — מיט א בוך — מיט פים —
אז פיש — אז א טיר — אז א בוך — אז פים —

Under the אונטערן On the אויפן

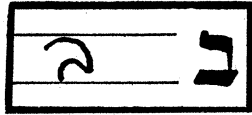

עפל אונטערן טיש _____ בלייער אויפן טיש _____
 עפל אויפן טיש _____ העפט אונטערן טיש _____

(Write: ניין or יא)

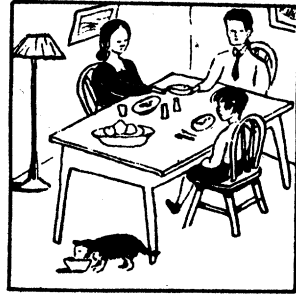
Read and do:

1. מאל א טיש. מאל א בוך אויפן טיש.
2. מאל א טיש. מאל א בלייער אונטערן טיש.
3. מאל א טעלער. מאל אן עפל אויפן טעלער.
4. מאל א פיש אן א קאפ.
5. מאל א אן א .
6. מאל א מיט א טיר.
7. עפן די טיר. עפן א בוך.

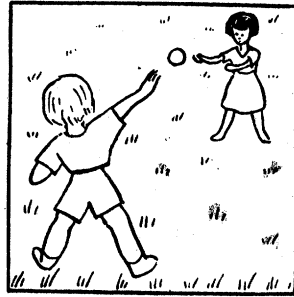
א באר

טעלער טיפע אויפן מיש,
פול מיט בארן, פול מיט ניס.
פאפא עסט און מאמע עסט,
סארי עסט און מיני עסט,
אלע, אלע, אלע עסן.

מיר עסן

נעם א באר, נעם א באר,
קום שפילן מיט א באר.
בעני, בערא, סעטי, לילי,
אלע שפילן, אלע שפילן,
מיט א באר, מיט א באר.

מיר שפילן
מיט א באר

א באר

ב ב

באר באר

באָל באָל

 סעטי, נעם אַ

 באָל, נעם אַן

 סאָל, עס

קרייד

אַ ברעט

מעקער

מעקער אַ ברעט קרייד

בעני, בעני, נעם קרייד
 אט איז קרייד. און שרייב אויפן ברעט.
 שרייב מיט קרייד נעם אַ בלייער
 אויפן ברעט. און שרייב אין העפט.

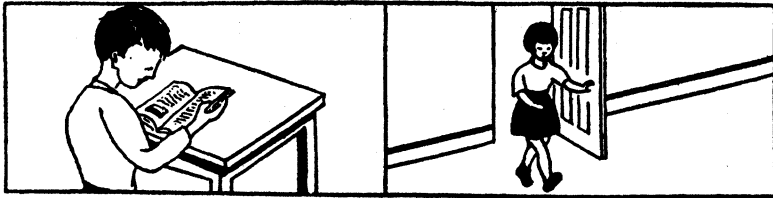
בעלא, בעלא, מעק מיט אַ מעקער
 אט איז אַ מעקער, פון ברעט.
 מעק מיטן מעקער מעק מיט אַ מעקער
 קרייד פון ברעט. אין העפט.

מעק מיט אַ מעקער
 מעק מיט אַ מעקער
 מעק מיט אַ מעקער
 מעק מיט אַ מעקער
 מעק מיט אַ מעקער

און און

אין אין

איד איד

איד עפן א בוד

איד עפן א מיר

איד און בעני,
עמל און סעמי,
בעלא און מאלע
לערנען אין שול אלע.

בעני, בעני,
איד, איד, איד!
מאל מיר, מאל מיר
אם א בוד.

איד איד איד איד איד
אין אין אין אין אין
און און און און און
איד אס אס און און און
איד אס אס און און און

איד שרייב מיט א בלייער אין העפט.

איד שרייב מיט קרייד אויפן ברעט.

איד מאל מיט א בלייער אין העפט.

איד שרייב אין העפט און אויפן ברעט.

Words, words,
 Don't fly away.
 We will catch you anyway!
 We will catch you,
 Don't be sorry—
 We will make a nice story!

How many stories can you make?

* * *

What's funny about it?

1. שרייב מיט קרייד אין העפט.
2. שרייב מיט א בלייער אויפן ברעט.
3. קום אין שול און א בור.
4. קום אין שול און א בלייער.
5. שרייב מיט א מעקער.
6. קום אין שול און א העפט.
7. שרייב און א בלייער און און קרייד.

Can you say it in Yiddish?

1. אַיִן אַלן אַ

2. אַ נײַט אַ וואָס אַ

3. אַיִן אַ נײַט אַ

ד

איד

קוק! קוק!

ד

דו

דו, דו, דו,	איד, איד, איד,
איד, איד, איד,	דו, דו, דו,
מיר לערנען,	מיר שפילן,
מיר שפילן,	מיר לערנען,
מיר שלאפן,	מיר עסן,
מיר עסן,	מיר מאַלן,
מיר מאַלן,	מיר שלאפן.

Put in the missing words

אָיִן אַס

אָ אַס אַס

אָ אַס אַס

ג ג ג ג ג

גב

גב, גב, גב,
פאפא, גב מיר
א פעני.

אך גב דיר אן עפל,
דו, גב מיר א נוס.
פאפא גיט מיר א פעני,
און מאמע גיט מיר א קוש.

נעם, נעם, נעם,
נעם א שטיקל קרייד
און שרייב אויפן ברעט.

ג ג

ג'ג ג'ג

ג'ג און נעם

Put in: "ג'ג"

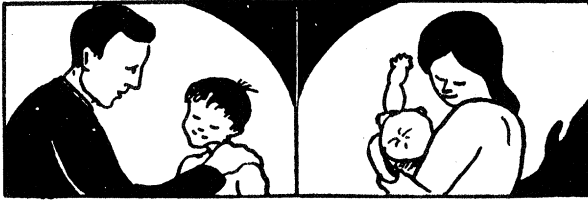
איק"טיג ציר אן עפל

מיר פאפיר

מיר א גאר

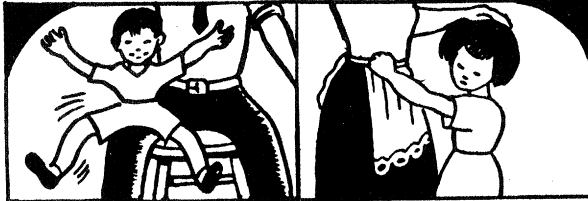
I AM

איך בין

איך בין דער טאטע

איך בין די מאמע

איך בין א יינגל

איך בין א מיידל

דער יינגל

די מיידל

1.

דאס קינד: טאטע, גיב מיר א פעני.
 דער טאטע: נא דיר א פעני, נעם.

2.

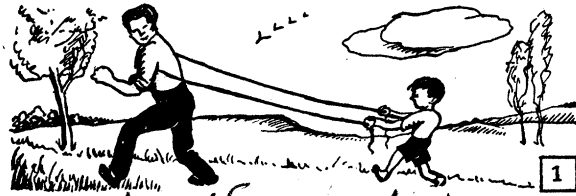
דאס קינד: מאמע, גיב מיר עסן.
 די מאמע: נא דיר א באר, נעם און עס.

3.

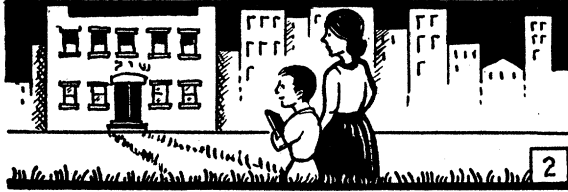
דאס קינד: דו ביסט א גוטער טאטע.
 דער טאטע: דו ביסט א גוטער יינגל, בעני.

4.

דאס קינד: דו ביסט א גוטע מאמע.
 די מאמע: דו ביסט א גוטע מיידל, בעלא.

צער טאטע שפילט אים קינד

די מאמע פירט צאס קינד אין שול

Write under the pictures:

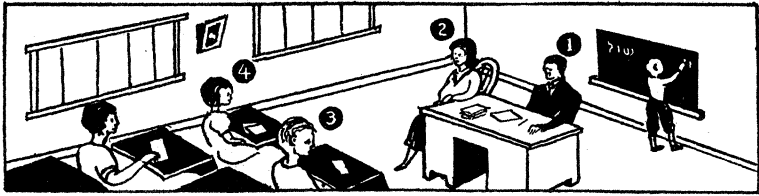
צער טאטע שפילט אים קינד
 די מאמע פירט צאס קינד אין שול

1.

דער טאטע איז א פאטער. דער מאמע איז
 א גוטער. ער גיט מיר א באל. ער שפילט
 מיט מיר. ער גיט מיר א פעני.

2.

די מאמע איז א מוטער. די מאמע איז א
 גוטע. זי גיט מיר עסן. די מאמע שפילט מיט
 מיר. די מאמע לערנט מיט מיר. די מאמע
 גיט מיר א פעני.

1. איד בין דער לערער.
 2. איד בין די לערערין.
 3. איד בין דער שילער.
 4. איד בין די שילערין.

אער לערער
 די לערערין
 אער שילער
 די שילערין
 שרייב אריין די אלערטער:

1.
 איד בין א מאן. איד לערן אין שול מיט
 קינדער. איד בין א

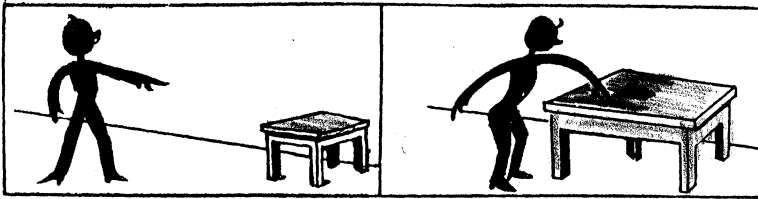
2.
 איד בין א לערערין. איד לערן אין שול
 מיט קינדער.

3.
 איד בין א יינגל. איד לערן אין שול. איד
 בין א

4.
 איד בין א מיידל. איד לערן אין שול. איד
 בין א

דארטן

דא

דאס קינד און די מאמע

דאס קינד: מאמע, גיב מיר אן עפל.

די מאמע: דער עפל איז דא, אויפן טיש.

דאס קינד: ניין, דער עפל איז ניטא אויפן טיש.

די מאמע: גיב א קוק דארטן, אין דער שאפע.

דאס קינד: יא, אין דער שאפע איז דא אן

עפל. א דאנק, מאמע.

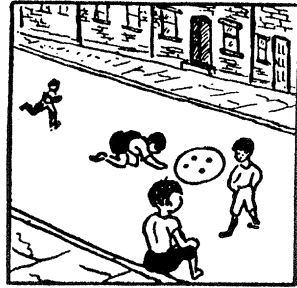

שרייב:

_____	ניס	_____	ניס
_____	ניש	_____	ניש
_____	נאס	_____	נאס
_____	נוס	_____	נוש

אין גאס

דא אין גאס, דא אין גאס
 שפילן, שפילן קינדער.
 דא אין סעס, דא אין בען,
 דא אין פאל מיטן באר.

אין גאס

אין פארק

דארטן אין פארק, דארטן אין
 פארק,
 שפילן, שפילן קינדער.
 בענו, בעלא, יינגל, מיידל,
 אלע שפילן דארטן.

שרייב:

ב	ג	ד
באר	גאס	דארטן
בארן	גאסן	דארטן
באר	גאס	דארטן
באר	גאס	דארטן
באר	גאס	דארטן
באר	גאס	דארטן

שילער און לערער

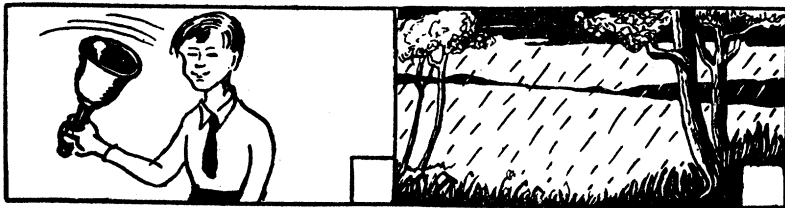
- שילער : גיב מיר א בלייער, לערער.
 לערער : דער בלייער איז דא, אויפן מיש.
 שילער : ניין, לערער, דער בלייער איז ניטא אויפן מיש.
 לערער : גיב א קוק דארטן, אונטערן מיש.
 שילער : יא, לערער, אט איז דער בלייער אונטערן מיש.
 לערער : נעם דעם בלייער.
 שילער : א דאנק, לערער.

Put the numbers in the pictures.

2. ער קלינגט מיטן גלאָק

1. עס גיסט א רעגן

3. דער טאטע גיט עטלען
 געלט

שׂרײַב אַרײַן: אין של, אין אַס.

1. אין בײַן אַן

2. אַ בײַסט אַרײַן

אַלע עסן

טעלער, לעפּל, מעסער, גאָפּל,
אויפן טיש, אויפן טיש.

לאַמיר עסן, לאַמיר עסן
אַלע אַרום טיש.

קומט דער מאַמע, גוטער מאַמע,
און די מאַמע רופּט:
בערל, פּערל, קינדער, שנעל,
קומט שוין עסן, קומט!

פאַטער, מוטער און די קינדער,
עסן, עסן אַרום טיש.

נעמט אַ גאָפּל, פּערל, בערל,
נעמט אַ מעסער, נעמט אַ לעפּל,
עסט, קינדער, עסט!

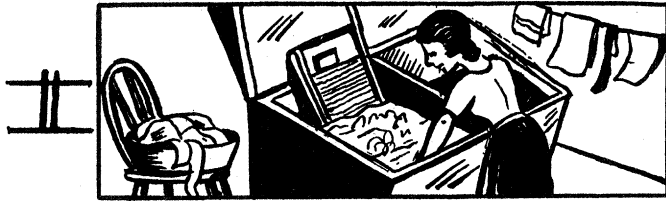

לייסן און שרייב:
 אַיך עס פון אַ
 מאכט, גיב מיר אַ
 מאכט גיב מיר אַ
 ער גיט מיר אַ
 געט דאס מעסער פון
 געט פון פאן די
 מאל אן אַ פארק
 מאל אן אַ רעגן
 מאל אן אַ גלאק

לייען:

עס גיסט א רעגן, עס איז
 נאם,
 די קינדער שפילן ניט אין
 גאס.

עס רעגנט, עס איז קאלט,
 די קינדער שפילן אין

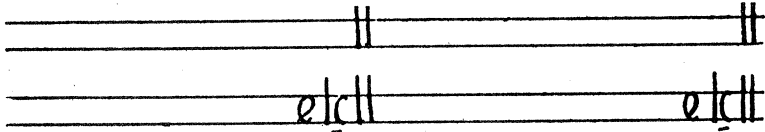
וו

וועש

וואש

וועש, וועש, וועש,
 מאמע וואשט וועש.
 וואשט פאר מאלי,
 וואשט פאר מאלי,
 וואשט פאר דיר
 און וואשט פאר מיר.

וואש, וואש, וואש,
 וואש די מעלער,
 וואש דאס מעפל,
 וואש די מעסער,
 וואש די לעפל,
 וואש די שיסל.

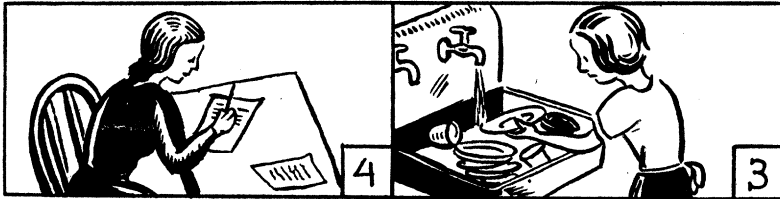
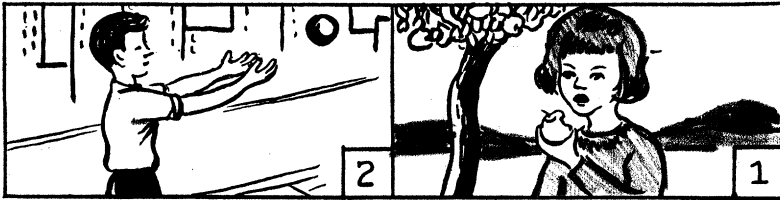
I WANT

איך וויל

1. דאס קינד: איך וויל אן עפל.
 די מאמע: נא דיר אן עפל.
2. דאס קינד: איך וויל עסן. מאמע. גיב מיר עסן.
 די מאמע: נא דיר עסן. מערי.
3. דאס קינד: איך וויל שרייבן א בריוו. גיב מיר
 פאפיר און א בלייער.
4. די מאמע: נא דיר פאפיר און א בלייער. שרייב
 א בריוו.

ווער ? WHO?

<p>3
ווער, ווער, ווער,
ווער וואשט די טעלער?
א מיידל וואשט די טעלער.</p>	<p>1
ווער, ווער, ווער,
ווער עסט עפל?
עטל, עטל, עסט עפל.</p>
<p>4
ווער, ווער, ווער,
ווער שרייבט א בריוו?
די מאמע שרייבט א בריוו.</p>	<p>2
ווער, ווער, ווער,
ווער שפילט מיט א באָל?
די יונגל שפילט מיט א באָל.</p>

Find the answer in the stories,
Write the answers under the pictures.

|| ||

איד וויש

טעלער ווייסע

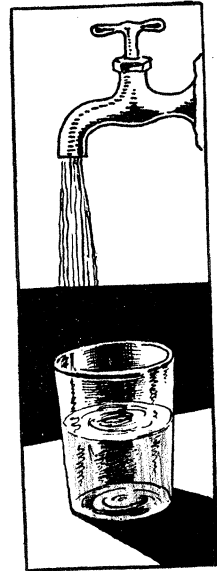
וואש איד ריין.

און איד וויש זיי

אפ אליין.

דאס וואסער

א גלאז
וואסער

1.

דאס קינד: מאמע, אויפן טיש
איז וואסער. דער טיש איז נאס.
די מאמע: דו ביסט א גוט קינד,
וויש אפ דעם טיש.

2.

די מאמע: מערי, גיב דעם טאטן
א גלאז וואסער. דער טאטע
וויל טרינקען.
דאס קינד: נא דיר קאלטע
וואסער, טאטע, טרינק.
דער טאטע: דו ביסט א גוט
קינד. א דאנק.

ענטפער:

לערן לאלט אלע?

לערן לאלט די טאלער?

לערן לאלט די טאלער?

WHAT?

וואס?

2

1

וואס, וואס, וואס,
 וואס וועל איך עסן?
 נעם בארן, נעם ניס,
 נעם עפל, נעם פיש.
 נעם, נעם, נעם,
 עס, עס, עס.

וואס, וואס, וואס,
 וואס וועל איך וואשן?
 וואש א טעלער,
 וואש א מעסער,
 וואש א גאפל,
 וואש א לעפל.

וואס איז דאס?

What is it?

דאס איז א
טישעלע

דאס איז א
טיש

דאס איז א
טיש

שערעלע

שערד

שער

קעצעלע

קעפל

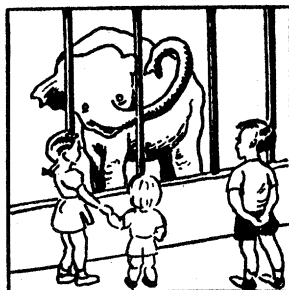

קאפ

ז ז

מערי און בעני
און בערעלע - בו!
זיינען געגאנגען
שפאצירן אין זו.

אין זו

2. זי זעט

וואס זעט מערי?

מערי זעט אין זו א

זי זעט אין זו א

1. איד זע

וואס זע איד אין זו?

איד זע אין זו א

איד זע אין זו א

זי זעט, זי זעט, זי זעט,
זי זעט אין זו א מאלפע.

איד זע, איד זע, איד זע,
איד זע אין זו א בער.

ער זעט, ער זעט, ער זעט,
ער זעט אין זו א לייב.

ז ז
איק זע איק זע
זי זעט זי זעט
ער זעט ער זעט

גיי

גיי, גיי, עטעלע,
 דו ביסט קליין,
 לערן זיך גיין.
 עטעלע, שטיי אריין,
 עטעלע, גיי אריין.

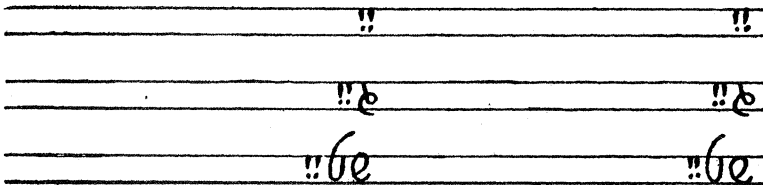
פאל ניט, פאל ניט!
 קום, קום, קום,
 גיי, גיי, גיי,
 שטיי, שטיי, שטיי!

1.

עטעלע איז א קליין מיידעלע. זי איז זיס און שיין.
 אבער זי קען ניט גיין.
 זאגט די מאמע: „לערן זיך גיין, עטעלע.“

2.

די קליינע עטעלע שטעלט א פיסעלע. זי גייט א
 טראט נאך א טראט. זי פאלט און שטעלט זיך. זי
 לערנט זיך גיין.

דאָס קלייד

ניי

דער מאַנטל

ניי, מאמע, ניי,
ניי מיר אַ קליידל,
ניי מיר אַ מאַנטל,
ניי, ניי, ניי.

ניי אַ קלייד און אַ מאַנטל.

ווי אַ קלייד און אַ מאַנטל

Put in: ניי

1. אַיך נַ אַ קל א
2. מאַטל אַ ט און אַס
3. אַטאַס קאַן נייט אַ ו
4. אַט נייט אַ
5. מאַטל אַיף קל ו

א דאנק, מאמע!

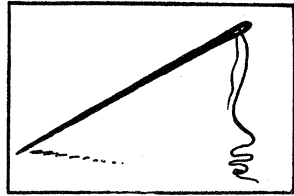
די מאמע נייט אויף דער מאשין. זי נייט א קלייד פאר מיר.

זאג איך: „מאמע, ניי א קלייד פאר דער ליאלקע.“
זאגט די מאמע: „ניי אריין, מערי. נא דיר א נאָדל און פאָדעם און ניי.“

איך ניי און ניי און קיין קלייד איז ניטא.
נעמט די מאמע און נייט א קלייד פאר דער ליאלקע.
„דו ביסט א גוטע מאמע. א דאנק“, זאג איך.

די ליאלקע

די נאָדל

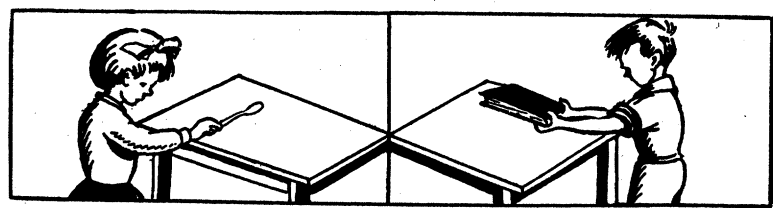
1. נייט און נאָדל און פאָדעם.
2. און נייט און פאָדעם.
3. און נאָדל און פאָדעם:

Thank you _____

שרייב אלןטער די בילדער:
 שטייט. ניט. גייט. לייענט

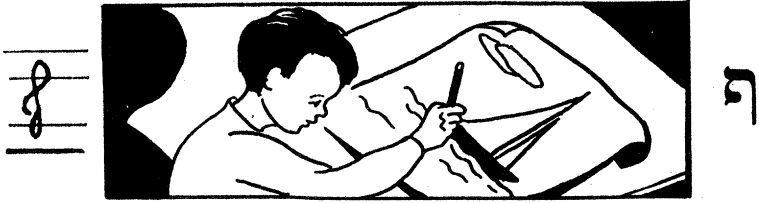
ער לייגט א בוך אויפן טיש וואס טוט די מיידל?

לייען און טו:

1. לייען אין בוך וואס דו ווילסט.
2. שטיי אויף און גיי.
3. לייג א בוך אויף דעם לערערס טיש.
4. לייג א העפט אויף דיין פריינטס טיש.
5. לייג א בלייער אויף דעם לערערס טיש.
6. שרייב אויפן ברעט: די מאמע גייט.
7. מאל אויפן ברעט א טישעלע.
8. מאל אויפן ברעט א פישעלע.

די שירה

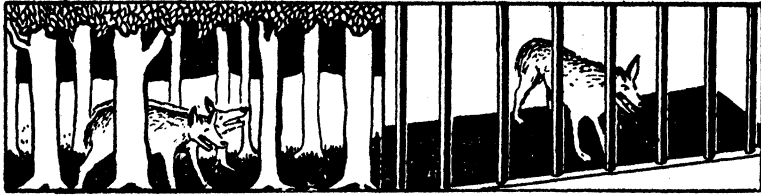
בערל מאַלט אַ שירה. אלע מאַל מאַלט ער שיפן.
 זאגט פּערל: „פאַרוואָס מאַלסטו אלע מאַל נאָר אַ
 שירה?“

זאגט בערל: „וואָס דען זאָל איך מאַלן?“
 זאגט פּערל: „מאָל אַ וואָלף, מאַל אַ קו, מאַל אַ
 פּערד...“

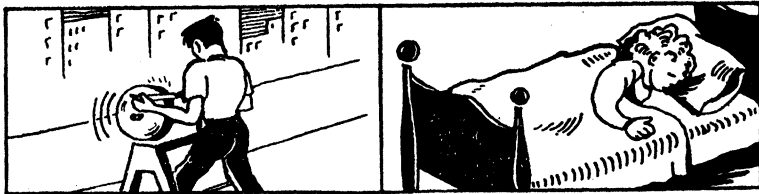
זאגט בערל: „איך מאַל אַ שירה, ווייל איך וויל פאַרן
 אויף אַ שירה. אַמאָל וועל איך פאַרן אויף אַ שירה.“

זאגט פּערל: „איך וויל פאַרן מיט דיר אויף דער שירה.“
 „גוט, מיר וועלן ביידע פאַרן“, זאגט בערל.

Handwritten musical notation on a five-line staff. The first two lines contain a treble clef and a single note. The third line contains the word 'שירה' written twice. The fourth line contains the text '1. בערל פאַרט אַוילן אַ' with an illustration of a steam train. The fifth line contains the text '2. בערל מאַלט אַ' with an illustration of a factory. The sixth line contains the text '3. מאַרן נײַט אַ' with an illustration of a violin.

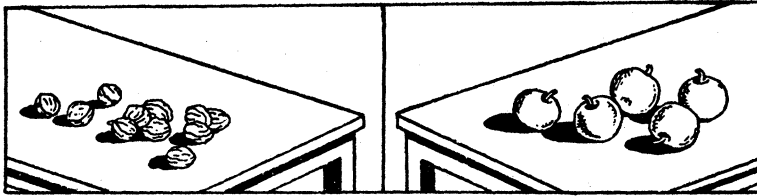

דער וואַלד איז אין זו די וועלד אין וואַלד

דאָס מעסער איז שאַרף

איר שלאָף איז בעט

עלף ניס

פינף עפל

פ	ף	פ
אַ קאַ	דער וואַלד	די שלאַ ט
אַ טאַ	אויק שלאַ	ען די טיר
אַ סאַ	עפל	אוי טיש

ים - לייען: יאם

ים איז טיף,
ים איז טיף,
פארן מענטשן אויף א שיף.
פארן שיפן, פארן שיפן,
אויפן ים, דעם טיפן.

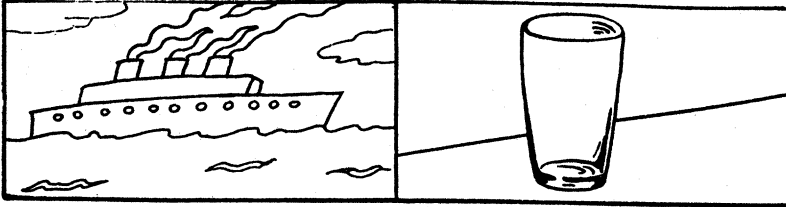
פ"ב "פאראר" ?

1. פאראר ים איז טי
2. פאראר אלל איז אין אלל.
3. פאראר ליל שלאן.
4. איך שלאן אין בעט.
5. ניר פארן אלל שי.

Explain the pictures in Yiddish

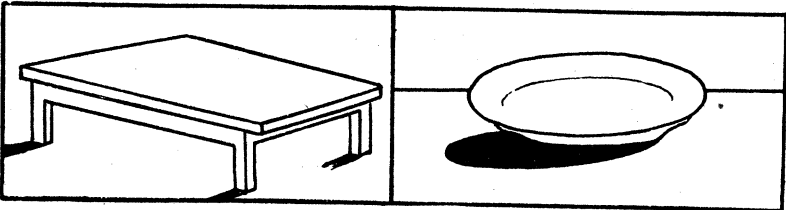

לייען און זון:

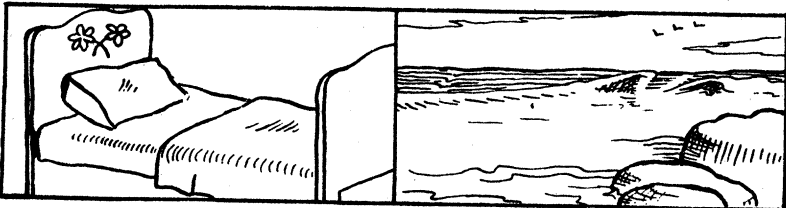
פארב אפ די שיה

מאל אן וואסער אין גלאז

מאל אן אויפן טיש:
א מעכער, א גאפל, א לעפל

מאל אן
א פיש אויפן טעלער

מאל אן א קינד אין בעט

מאל אן א שיה אויפן ים

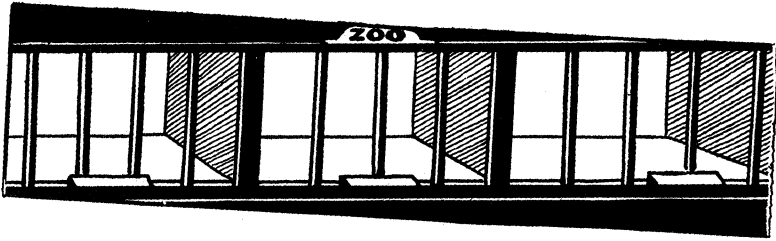
What's funny about it?

1. און ים איז קליין.

2. די מאלעס איז שוין.

3. און און און.

4. און און און קליין.

די מאלפע

זע, זע, זע.
די מאלפע, דער בער,
דער וואַלף און דער לייב
אנטלאָפּן, אנטלאָפּן!

דער בער

ווער, ווער, ווער?
ווער וועט כאַפּן
א מאלפע, א בער,
א וואַלף און א לייב?

אַט קומט דער זו-מאַן,
אַט קומט דער זו-מאַן!
ער וועט כאַפּן,
ער וועט ברענגען —
די מאלפע, דעם בער,
דעם וואַלף און דעם לייב!

דער וואַלף

דער לייב

- 1) Put the animals back where they belong.
- 2) Tell the story.
- 3) Make a play out of the story.

ה

דער הונט

דאס איז אַ הונט.
דאס איז עמיס הונט.
ווער האט אַ הונט?

I have **אין האַב**

אין האַב אַ הונט, טאָם. טאָם איז אַ גוטער הונט.
אין שפּיל מיט אים. אין נעם טאָם אין גאָס אלע טאָג.
טאָם בילדט. ער שפּרינגט אויף מיר. ער שפּילט
מיט מיר.

He has **ער האַט**

סעמי האַט צוויי הינט. ער האַט ליב די הינט. ער
שפּילט מיט זיי.

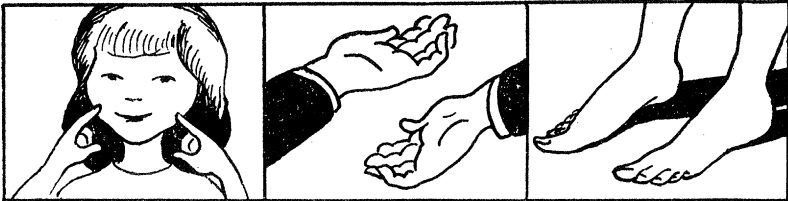
She has **זי האַט**

זינע האַט אַ העפט. זי האַט אַ בלייער און אַ בוך. זי
מאַלט אַ בילד אין העפט. זי מאַלט אַ בילד פון אַ הונט.

ווער האַט אַ הונט?
ער האַט אַ הונט.

I have

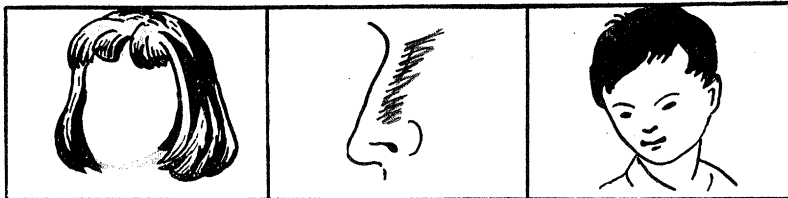
איך האב:

2 באקן

2 הענט

2 פיס

האַר

אַ נאַז

אַ פנים (פאַנעם)

Many אַ סך

One איינער

די פיס
 די הענט
 די באקן
 די נעז
 די קעפ

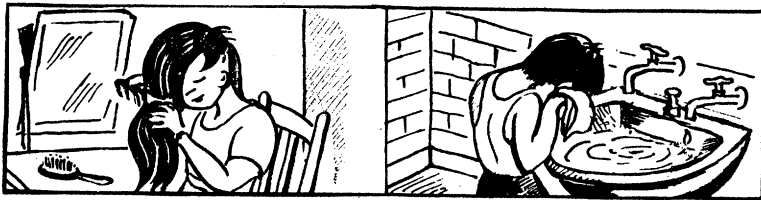
דער פוס
 די האנט
 די באק
 די נאַז
 דער קאַפ

How many? וויפיל?

1. וויפיל הענט האב איך? איך האב _____
2. וויפיל פיס האב איך? איך האב _____
3. וויפיל קעפ האב איך? איך האב _____
4. וויפיל באקן האב איך? איך האב _____
5. וויפיל נעז האב איך? איך האב _____

די מאמע האט פארגעסן

די מאמע זאגט: „מערי, גיי אין שול.“
 זאגט מערי: „גוט, מאמע, גיב מיר דאס בוך, דעם
 העפט און דעם בלייזער, און איך וועל גיין.“
 זאגט די מאמע: „ווי לינג דארטן, אויפן טיש. נעם
 און גיי. עס איז שפעט.“
 מערי זאגט: „אהא, דו האסט עפעס פארגעסן,
 מאמע!“
 פרעגט די מאמע: „וואס עפעס האב איך פארגעסן?“
 זאגט מערי: „איך מוז פריער וואשן די הענט. דו
 האסט פארגעסן, דו האסט פארגעסן!“
 זאגט די מאמע: „דאס איז גוט, מערי. וואש די
 הענט, וואש דאס פנים (פאנעם), ריין און שיין. פארקאם
 די האר.“

אלאס באס פאנעם. אפארקאס צי פאך.

ענטפער:

1. אויפ'ן טיש האט אַ פּאָנעם?

2. אויפ'ן טיש קעגן האט אַ קאָפּ?

3. אויפ'ן טיש האט אַ האַר?

איך האב ליב

_____ .1 _____ .2 _____

_____ 4 _____ 3

שר"ה אלטער די הילדער:

1. שפילן מיט דעם האנט

2. פארן אליף אַן שפיל

3. שפילן מיט אַן האל

4. עיינען אַן האק

וואס האסטו ע"ה?

_____ 1
 _____ .2

י	י
י	י

דער שניי איז ווייס

קינדער, קינדער, קינדער,
 זעט — א שניי,
 דער שניי איז ווייס,
 די גאס איז ווייס
 א וויסער, וויסער שניי. פון וויסן, וויסן שניי.

דער ווינטער קומט
 און ברענגט א שניי,
 א וויסן, וויסן שניי.

שר"ה: "יא", אָפּער: "נ"ן".
 1. צאָס פּראָז אַיז אַלײס.
 2. צאָס פּאַפּיר אַיז אַלײס.

מיין נאָמען

מיין לערער לערנט מיר שרייבן.
שרייב איד שיין און ריין.
זע, מיין פולן נאָמען
שרייב איד שוין אליין.

דיין

Your

מיין

My

איד קען שרייבן מיין נאָמען

מיין נאָמען איז:

שרײַב אַרײַן:

1. מיין נאָמען נאָמען איז:

2. מיין טאַטנס נאָמען איז:

3. מיין לערערס נאָמען איז:

עטל און מאַטל

- עטל : שרײַב ניט אויף מיין טיש, מאַטל.
מאַטל : זאָל איך שרײַבן אויף מיין טיש?
עטל : ניין, שרײַב ניט אויפן טיש, שרײַב אין דיין העפּט.

זײַן בוך

- דאָס איז בעננים בוך. זײַן נאָמען איז אויף דעם בוך.
דאָס איז זײַן בלײַער. דאָס איז זײַן העפּט.

איר בוך

- דאָס איז פעננים בוך. איר נאָמען איז אויף דעם בוך.
דאָס איז איר בלײַער. דאָס איז איר העפּט.

לײַען און שרײַב:

1. איז צאָס צײַן?

ניין, צאָס איז ניט ניין

2. איז צאָס פּערלס?

יָאָ, צאָס איז איר

3. איז צאָס פּערלס?

ניין, צאָס איז ניט צײַן

מיין שוועסטער

מיין קליינע שוועסטער
איז זיס ווי די וועלט.
איר קענט אזא מיידל
ניט קריגן פאר געלט.

די שוועסטער — דאס שוועסטער
דער ברודער — דאס ברודער

איך האב א ברודער און א שוועסטער.
מיין שוועסטערס נאמען איז פערל.
מיין ברודערס נאמען איז בערל.

וואס איז דיין שוועסטערס נאמען?
וואס איז דיין ברודערס נאמען?

1. מיין שוועסטערס נאמען איז:

2. מיין ברודערס נאמען איז:

דער פריינט

בעני איז סעמיס פריינט.

סעמי איז בעניס פריינט.

ווער איז דיין פריינט?

מײן פריינט איז _____

בעני און סעמי

עטל איז פעניס פריינט.

פעני איז עטלס פריינט.

ווער איז דיין פריינט?

מײן פריינט איז _____

עטל און פעני

א נייער שילער

דער לערער זאגט: „קינדער, מיר האָבן אין שול א נייעם שילער.“

„וואָס איז זיין נאָמען?“ פרעגט בערל.

„זאָג דיין נאָמען“, זאָגט דער לערער.

„מײן נאָמען איז בעני“, זאָגט דער נייער שילער.

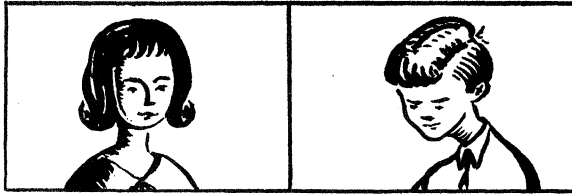
„איך וועל אים העלפן, איך וועל זיין בעניס פריינט“, זאָגט בערל.

„ניין, איך וועל אים העלפן, איך וויל זיין בעניס פריינט“, זאָגט מאַטל.

זאָגט דער לערער: „איך קענט אים ביידע העלפן.“

די מיידל

דער יינגל

איך — א יידיש יינגל,
 דו ביסט אויך א ייד.
 לאמיר ביידע זינגען
 א ניי פריילעך ליד.

יידיש

ייד

איך בין א יידיש קינד,
 מיין פאטער און מיין מוטער זיינען יידן.
 איך לערן יידיש אין דער שול.
 איך רעד יידיש. איך ליען יידיש.
 איך שרייב יידיש.
 איך האב פריינט אין דער יידישער שול.

א"א	א"א
א"א"א	א"א"א
א"א"א"א	א"א"א"א

די מיידלעך

די יינגלעך

שרייב אריין:

1. וויפיל יינגלעך האָבן מיר אין קלאַס?

_____ מיר האָבן אין קלאַס:

2. וויפיל מיידלעך האָבן מיר אין קלאַס?

_____ מיר האָבן אין קלאַס:

3. וויפיל שילער האָבן מיר אין קלאַס?

_____ מיר האָבן אין קלאַס:

4. וויפיל שילערִנס האָבן מיר אין קלאַס?

_____ מיר האָבן אין קלאַס:

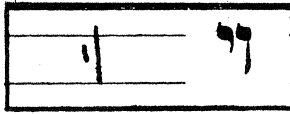
שרײַב אַרײַן: ייִדיש

1. אײַק אַײַן

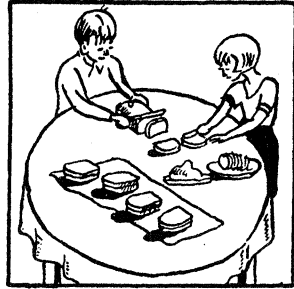
2. זײַ שרײַבט

3. זײַ קאַרן

- אַלע שילער האָבן ייִדישע ביכער.
- אַלע שילער האָבן ביכער און העפּטן.
- אַלע שילער ברענגען בלייערס אין שול.
- אַלע שילער זיינען פריינט.

ברויט מיט פוטער,
 ברויט מיט פוטער,
 גיב מיר ברויט מיט פוטער.
 שנייד פאר מיר
 און שנייד פאר דיר,
 און שנייד אויך פאר דיין מוטער.

לויף און קויף

די מאמע: סאלי, לויף ארויס אין קראם, קויף ברויט
 און פוטער.

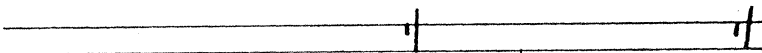
סאלי: מאמע, איך וויל הערן די ראדיא.

די מאמע: ניין, סאלי, איך קען ניט ווארטן. דער
 טאטע קומט באלד, ער וועט וועלן עסן.

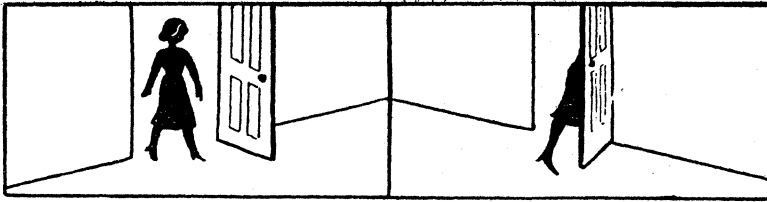
סאלי: נו, גוט, טאָ גיב מיר געלט.

די מאמע: נאָ דיר געלט. גיי שנעל, לויף.

סאלי: גוט, גוט, איך וועל לויפן.

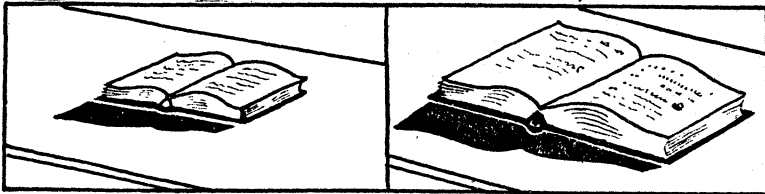

יי	יי	יי
ע	ס	ר
ר	ר	ר
ר	ר	ק

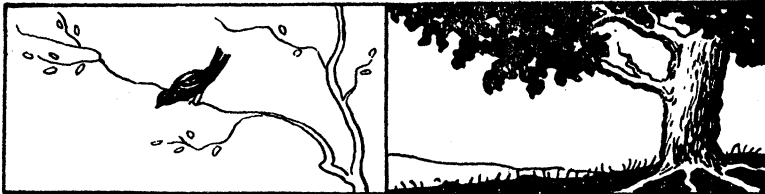
די פרוי קומט אריין
אין הויז.

די פרוי גייט ארויס
פון הויז.

דאס בוך איז קליין

דאס בוך איז גרויס.

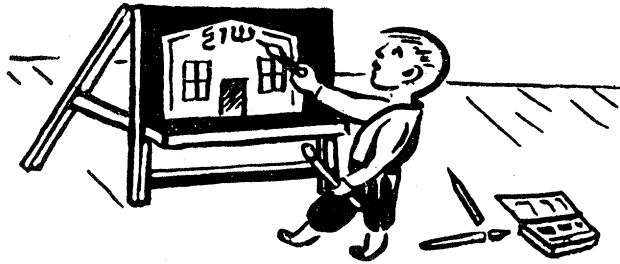

דער פויגל איז קליין.

דער בוים איז גרויס.

לייען און טון:

1. גיי ארויס פון קלאס. קום אריין אין קלאס.
2. שרייב אויפן ברעט: מיין טאטע איז א מאן, מיין מאמע איז א פרוי.
3. פארב אפ דעם בוים אויפן בילד כרוין און גרין.
4. שרייב אן אויפן ברעט: א פויגל פליט.
5. גיב דעם לערער א גרויס שטיק פאפיר.
6. גיב דעם לערער א קליין שטיקל פאפיר.

דאס הויז

בעני מאַלט אַ הויז, רויט און בלוי און ברוין. אין דעם הויז אַ שול באַרד איז פאַרטיק שוין.
 אַ שיינע, גרויסע שול ביי בענין אויפן בילד. אויף דער שול מאַלט בעני אַט אַזאַ מין שילד:

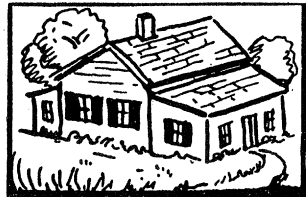
די יידישע שול

אַ שול אין אַלן אָרט:
 פאַר אַלע אַרבעטער און
 פאַר אַלע אַרבעטער און
 אַרבעטער און

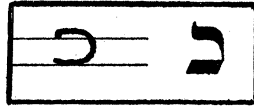
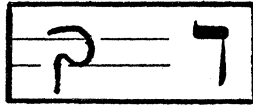

דאָס הויז איז גרויס

אַ שול אין אַלן אָרט:
 פאַר אַלע אַרבעטער און
 פאַר אַלע אַרבעטער און
 אַרבעטער און

דאָס הויז איז קליין

א בוד

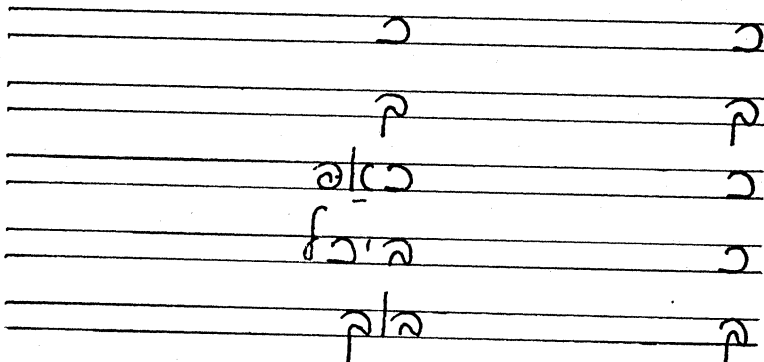
א ביכל

מיכל האט א ניי יידיש ביכל.
 מיכל האט ליב זיין ביכל.
 ער נעמט זיין ביכל אין שול.
 ער נעמט זיין ביכל אין פארק.
 מיכל נעמט זיין ביכל אין בעט
 און לייענט ביז שפעט.
 רופן אים אלע קינדער:
 מיכל מיטן ביכל.

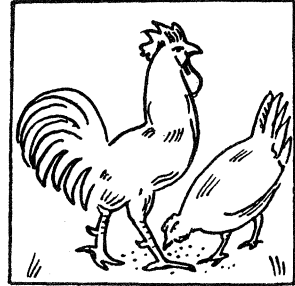
זי נאפט א מוז

ער נאפט א באל

די הון און דער האָן

הינדעלע, הינדעלע,
ווייס ווי דער שניי,
זיי אַ גוט הינדעלע,
לייג מיר אַן איי.

די הון לייגט אַן איי.

דער האָן שרייט: „קו-קא-דע-קו!“

די אייער

דאָס איי

אָן אַ!!
די אַ!! ער
די האָן אַ!! אַן .
די הינדער אַ!! אַן .
די האָן אַ!! ע .
איק האָן אַ!! אַן .
איק האָן אַ!! אַן .
איק האָן אַ!! אַן .

איי
אידע

איי
איער

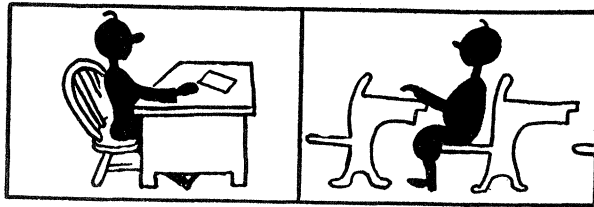
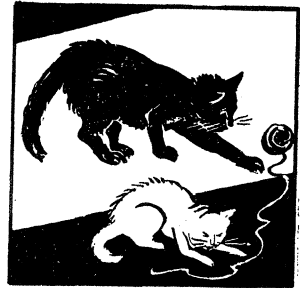
דער זייגער שלאגט ניין.
עטל און סעמי זיינען אוועק אין סקול.
דער טאטע איז אוועק אין שאפ. די מאמע איז אוועק
אין קראם עפעס קויפן.
די קליינע איידע איז אליין אין הויז. קלינג-קלאנג
קלינגט דער גלאק.
„ווער איז דארטן?“ פרעגט די קליינע איידע.
„דאס בין איך, דער פארמער. איך ברענג אייער. עפן
די טיר.“

די קליינע איידע עפנט די טיר.
עס קומט אריין דער פארמער מיט אייער.
„גוט מארגן“, זאגט דער פארמער.
„גוט מארגן“, ענטפערט די קליינע איידע.
„גיב דיין מאמען די פרישע אייער“, זאגט דער
פארמער.
„א שיינעם דאנק“, זאגט די קליינע איידע. „איך האב
ליב א פריש איי.“

איי אידע איי איער
איי אידע איי איער

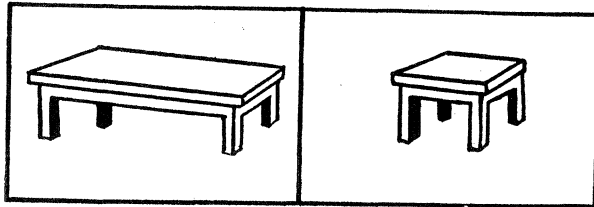
די קאץ און דאָס קעצל

ווייס איז דאָס קעצל,
שוואַרץ איז די קאץ.
קעצעלע, קעצעלע,
זיך אויף אַ פּלאַץ.

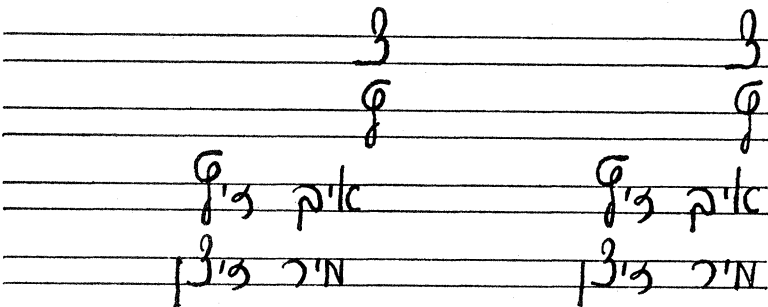
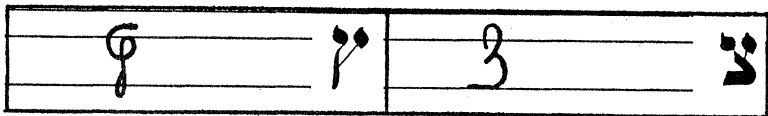
זי זיצט

איד זיז

דער טיש איז לאַנג

דער טיש איז קורץ

די באבע און דער זידע

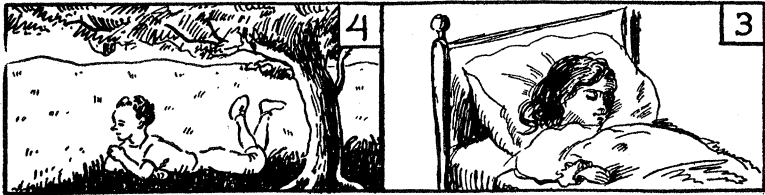
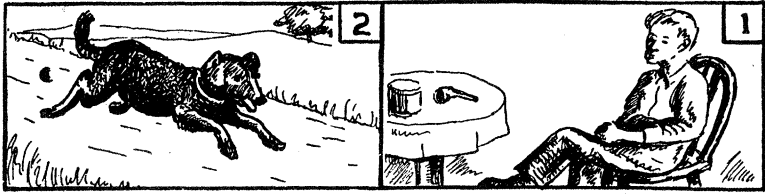
די באבע און דער זידע
 גייען אין פארק בידע.
 דער זידע גייט מיט א
 שטאק
 און די באבע שטריקט א
 זאק.

89 783
 8 א/א
 8 א/א

בעני גייט צו גאסט

די מאמע זאגט: „בעני, מארגן פארן מיר צו גאסט צו
 דער באבע און צו דעם זידן.“
 בעני פרייט זיך. ער האט ליב זיין באבע און זיין זידע.
 דער זידע איז אלט. ער האט א ווייסע בארד. און
 ער דערציילט שיינע מעשיות.
 די באבע איז א גוטע. זי גיט בעני א לאליפאפ און
 זי פרעגט:
 „קענסטו שוין לייענען יידיש, בעני? קענסטו שוין
 שרייבן יידיש?“
 בעני איז דעם זידנס און דער באבעס אייניקל. זיי
 האבן ליב זייער אייניקל, בעני.
 בעני האט ליב צו פארן צו גאסט צו זידע-באבע.

שרייה אלנטער די הילדער:

1. דער מאן גיט אליף אן טאג.

2. דער פאנט לויפט.

3. דאס קינד שלאפט אין העט.

4. דער יונג ליגט אליין אראג.

לייען און טו:

1. גיי צו דער טיר.
2. גיי צום פענצטער.
3. לייג דיין בוך אונטערן טיש.
4. לייג דיין בלייער אויפן טיש.
5. שטיי אויף און זעץ זיך אוועק.

דער שוסטער

שוסטער, שוסטער,
 איד, איד, איד.
 נא דיר מיינע אלטע שיד.
 ווען איד צייל אפ
 איינס, צוויי, דריי,
 מוזטו מיר זיי מאכן ניין!

דער שניידער

שניידער, שניידער, ארבעט שווער,
 מיט דיין נאָדל, מיט דיין שער.
 מאַך אונדז וואַרעם, מאַך אונדז שיין,
 מאַך אַ קלייד פאַר זיך אַליין.

אַ פאַר שיד

אַ שוד

שרייב אַריין:

כ	ק	ח
כאַפּ	אַיק	אַני
חילל	שיק	אַר
היכל	קנאַל	אַל
ראַכל	קקאַל	אַק

מיר שפילן

איד וועל זיין דער מאמע, | דו — וואס די פענצטער,
 דו — די מאמע זיי. | דו — דאס מעבל וויש.
 איר — די גוטע קינדער, | איד שטויב אפ די שטולן
 איינס און צוויי און דריי. | און דעם גרויסן טיש.

שריב ארײַן:

1. אַב זײַג אַלײ אַ |

2. נײַן האַב אײַ אַלײן |

3. אַב שטאַל אַן |

די לבנה

דער לאַמפּ

די זון

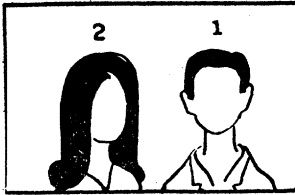
טאג און נאכט

איצט איז טאג. בייטאג שיינט די זון. בייטאג איז
 ליכטיק.

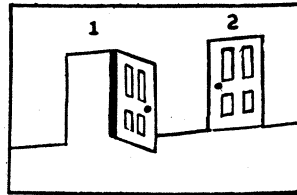
וואס טו איך בייטאג?

עס ווערט פינצטער, עס קומט די נאכט. ביינאכט
 שיינט די לבנה. ביינאכט צינד איך אן אַ לאַמפּ, און
 עס ווערט ליכטיק.

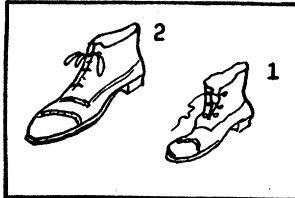
וואס טו איך ביינאכט?

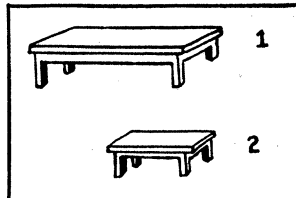
— סעמי האַט קורצע האָר
— עמא האַט לאַנגע האָר

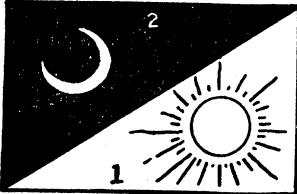
— די טיר איז אָפֿן
— די טיר איז פאַרמאַכט

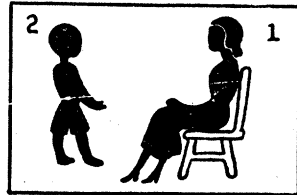
— דער שוך איז אַלט
— דער שוך איז ני

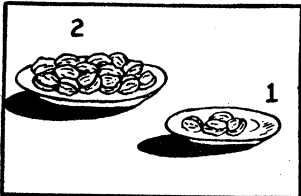
— דער טיש איז גרויס
— דער טיש איז קליין

— די זון שיינט בייטאָג
— די לעוואַנע שיינט ביינאַכט

— די מאַמע זיצט
— דער יינגל שטייט

— דאָ איז ווייניק נים
— דאָ איז אַ סך נים

— דער זידע גייט
— דער יינגל לויפט

Put the numbers (1) or (2) near the sentences.

קעצל און הינטל

קעצל ליגט אין בעטל,
 קראנק איז אונדזער קאץ.
 ברענגט איר אונדזער הינטל
 מילך אויף א טאץ.

וויינט און וויינט דאס קעצעלע,
 — אוי, אוי, אוי, מיין קאפ!
 און דאס גוטע הינטעלע
 טרעט פון איר ניט אָפּ.

ביז דאס קראנקע קעצעלע
 ווערט צוריק געזונט —
 פרייען זיך און דרייען זיך
 דאס קעצל מיטן הונט.

ק	ק	ק
קאָלע	קאָלע	קאָלע
קאָלע	קאָלע	קאָלע
קאָלע	קאָלע	קאָלע
קאָלע	קאָלע	קאָלע
קאָלע	קאָלע	קאָלע

וואו?

Where

עטל לויפט אריין אין הויז און זי שרייט: „מאמע, וואו
ביסטו?“

„איד בין אין קיך“, ענטפערט די מאמע. „איד קאך
מיטאג. קום אהער.“

עטל קומט אריין אין קיך און זאגט:

„מאמע, וואו איז מיין בוך, וואו איז מיין העפט, וואו
איז מיין בלייער? איד מוז גיין אין שול. עס איז שפעט.“
זאגט די מאמע:

„דיינע שול-זאכן ליגן, וואו דו האסט זיי געלאזן. זוך
זיי.“

„העלה מיר זוכן, מאמע. איד וויל ניט קומען שפעט.“

||cll ||cll

שרײַב אַרײַן די אַנטפּרעכס:

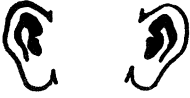

1. ||cll|| איז אײַן מאַנאַע?

2. ||cll|| איז אײַן טאַטע?

3. ||cll|| איז אײַן בראַדער און אײַן

שולסטער?

איד זע, איד הער, איד שמעק,
איד לעק, איד טאפ.

<p>דאס אויג. די אויגן. איד זע מיט די אויגן.</p>	
<p>דאס אויער. די אויערן. איד הער מיט די אויערן.</p>	
<p>די נאז. איד שמעק מיט דער נאז.</p>	
<p>די צונג. איד לעק מיט דער צונג.</p>	
<p>די האנט. איד טאפ מיט די הענט.</p>	

שרייה אריין אלטער פי היילעסר:
אליין אלעסן נאָר. לונג. איק טאָפ.

די עלטערן

Parents

דער זון

Son

די טאכטער

Daughter

בעני איז א גוטער זון. ער העלפט זיין מאמען. ער פאלגט זיינע עלטערן.

בעני האט א גרויסן ברודער. דער ברודער הייסט אייב. אייב איז א סאלדאט.

בעני האט א קליינע שוועסטער. זי הייסט עטעלע. עטעלע איז א גוטע טאכטער. זי פאלגט די עלטערן.

בעני האט א זיידע און א באבע. ער איז זייער אייניקל.

שרײַב ארײַן:

(צאן, טאָכטער, עלטערן, אייניקל)

1. בעני איז אַ גוטער

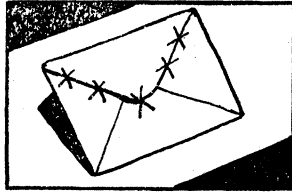
2. בעני האט אַ גרויסן ברודער

3. בעני האט אַ קליינע שוועסטער

4. בעני האט אַ זיידע און אַ באבע

5. בעני האט אַ טאכטער

א בריוו

דער קלאס שרייבט א בריוו צו די עלטערן

דער לערער זאגט: „קינדער, היינט וועלן מיר שרייבן א בריוו צו די עלטערן.“

„פארוואס?“ פרעגט מער.

„מיר וועלן רופן די עלטערן צו דער קלאס פארטיי.“
זאגט דער לערער.

דער לערער שרייבט דעם בריוו אויפן ברעט און די
קינדער שרייבן אין די העפטן.

אט איז דער בריוו:

„טייערע עלטערן:

„קומט צו גאסט מארגן אין שול. מיר וועלן האבן א
שיינע פארטיי.“

„מיר קענען שוין דעם יידישן אלה-בית. מיר קענען
לייענען און שרייבן יידיש. מיר קענען א ביסל רעדן
יידיש.“

„מיט גרוס,

„אייער זון (טאכטער).“

(אין אַלע אַרען און אַרען)

וואָס מיר זיינען

מיר זיינען קינדער,

מיר זיינען קינדער,

מיר זיינען יונג און קליין.

מיר ווילן זינגען,

מיר ווילן שפרינגען,

מיר ווילן מאַנצן גיין!

אינס און צוויי און דריי און פיר,

וואָס מיר זיינען, זיינען מיר.

יא, מיר זיינען יונג און קליין,

ווי סאַלדאָטן וועלן מיר גיין!

י

ווי אין יונג

י

ווי אין יאָר

יונגע קינדער

בערל קומט אין שול. פרעגט אים דער לערער:
„בערל, ווי אַלט ביסטו?“

זאָגט בערל: „איד בין ניט אַלט, איד בין יונג. איד
בין ניין יאָר.“

זאָגט דער לערער: „דו ביסט מאַקע יונג, אָבער מען
דארף זאָגן: איד בין ניין יאָר אַלט.“

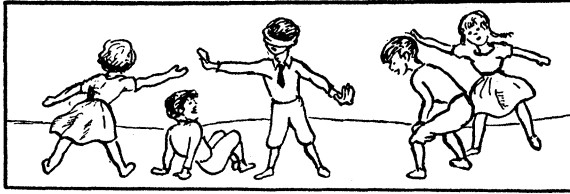
זאָגט בערל: „גוט, איד בין ניין יאָר אַלט.“

פרעגט דער לערער: „און ווי אַלט איז דיין
שוועסטער?“

ענטפערט בערל: „מיין שוועסטער איז פינף יאָר
אַלט.“

זאָגט דער לערער: „איד זייט ביידע יונגע קינדער.“

מיר שפילן

די אויגן פארמאך,
 די אויגן פארבינד.
 אט ביסטו בלינד,
 אט ביסטו בלינד.

זאג מיר, דו בלינדער.
 וואו זיינען אלע קינדער?
 מאך די אויגן אָפֿן.
 וואו זיינען זיי אנטלאָפֿן?

דאָס אויער

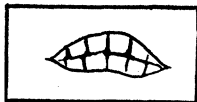
דאָס אויג

די אויערן

די אויגן

די ציין

דאָס מויל

אַרבעט

אַרבעט, קינדער,
אַרבעט גוט.
ווער עס אַרבעט,
דעם איז גוט.

וואָס טוט דיין טאַטע?

דער לערער פרעגט: „בעני, וואָס טוט דיין טאַטע?“
ענטפערט בעני: „מיין טאַטע אַרבעט אין שאַפּ. ער
איז אַ שניידער.“

זאָגט דער לערער: „דיין טאַטע איז אַן אַרבעטער.“
זאָגט מאַטל: „וואָס איז מיין טאַטע? ער האָט אַ
קראָם.“

זאָגט דער לערער: „דיין טאַטע איז אַ קרעמער.“
זאָגט פּערל: „און מיין זיידע האָט אַ פאַרם. ער האָט
אַ קו. ער האָט הינער און הענער.“
זאָגט דער לערער: „דיין זיידע איז אַ פאַרמער.“

1. שרײַב אַרײַן ענטפערס:

2. מיין טאַטע אַרבעט אין

3. מיין טאַטע איז

4. מיין מאַמע אַרבעט אין

קראנק

Sick

געזונט

Well

איך הוסט

I cough

וואס איז דער טאטע?

סימאר קומט צום ערשטן מאל אין שול.

לערער: וואס איז דיין נאמען, יינגל?

סימאר: מיין נאמען איז סימאר.

לערער: ווי אלט ביסטו, סימאר?

סימאר: איך בין זיבן יאר אלט.

לערער: וואס איז דיין טאטע?

סימאר: מיין טאטע איז קראנק.

לערער: ניט דאס מיין איך. וואס טוט דיין טאטע?

סימאר: מיין טאטע הוסט.

לערער: איך וויל וויסן, וואס דיין טאטע טוט, ווען ער איז געזונט.

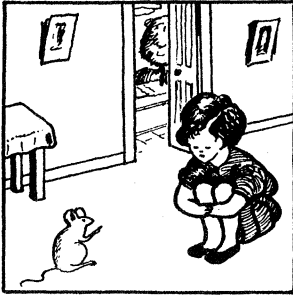
סימאר: ווען ער איז געזונט, הוסט ער ניט.

לערער: וואס טוט דיין טאטע, ווען ער איז ניט קראנק, און ער הוסט ניט?

סימאר: דאן טוט ער זיך אן און ער גייט ארבעטן.

וואס איז דיין נאמען, יינגל?
 קינד, איך קראנק?

גיי רעכטס און לינקס

איך פרעג ביי דער מויו:
 „וואו איז דיין הויז?“
 זאגט דאס מייזעלע מיר:
 „גיי ארויס פון דער טיר,

„און גיי פריער רעכטס,
 „נאך דעם גיי לינקס,
 „דאן ווידער רעכטס,
 „דאן ווידער לינקס ...

„דאן בויג זיך איין
 „און קום אריין.
 „פאמעלעך — האָפּ-האַפּ,
 „צעקלאָפּ ניט דיין קאַפּ!“

די לינקע האַנט און די רעכטע האַנט

א שפּאַס Joke

סעמי: מאמע, עס איז פינצטער.
 די מאמע: ציגט אן דעם לאַמפּ, סעמי.
 סעמי: איך זע ניט, וואו דער לאַמפּ איז.
 די מאמע: דער לאַמפּ איז אויפן טיש, ביי דיין
 רעכטער האַנט.
 סעמי: עס איז פינצטער, מאמע. איך קען ניט זען,
 וועלכע איז מיין רעכטע האַנט און וועלכע איז מיין לינקע
 האַנט.

ארעלע נארעלע זוכט ארבעט

אמאל איז געווען א יינגל. האָט ער געהייסן אַרעלע.

נארעלע. גייט אַרעלע נארעלע אין גאָס, זעט ער אַ פרעגט דער שניידער: „אַרעלע נארעלע, וואָס קענסטו טאָן?“

זאָגט אַרעלע נארעלע: „איד קען שערן פאַפיר און

איד קען קריכן אויף דער . איד קען עסן זיסע זאַכן, און איד קען וויינען און לאַכן.“

פרעגט דער : „און אַ האַלטן קענסטו?“

ענטפערט אַרעלע נארעלע: „ניין, איד האָב מורא

צעשטעכן די .“

זאָגט דער : „אויב אַזוי, קענסטו ניט זיין אַ שניידער.“

גייט אַרעלע נארעלע ווייטער און זעט אַ שוסטער.

פרעגט דער שוסטער: „מיט אַ קלאַפן

קענסטו?“ ענטפערט אַרעלע נארעלע: „איד האָב מורא

איד קען נאָר צעקלאַפן די .“

„אויב אַזוי, קענסטו אַ שוסטער ניט זיין.“

זעט אַרעלע נארעלע, אַז מען וועט אים ניט נעמען צו

קיין אַרבעט, לויפט ער אַהיים און נעמט זיך לערנען

לייענען און שרייבן.

מיט א נאָז און אַז אַ נעזל

ווען קינדער טרינקען מילך
פון אַ גרויסער גלאָז,
וואַקסן זיי געזונט
מיט אַ שיינער נאָז.

ווען קינדער טרינקען מילך
פון אַ קליין גלעזל,
וואַקסן זיי
מיט אַ קלענער נעזל.

ווען קינדער טרינקען נישט
קיין מילך
פון קיין גלאָז
און נישט פון קיין גלעזל.

זיינען זיי גרינגער
פון אַ גרעזל
און זיי בלייבן
אַז אַ נעזל.

אַ קראָם

איך גיי אַמאָל
אין גראַסערי קראָם,
קויפן מילך און ברויט,
קויפן עפל און קרויט,
קויפן טיי און צוקער
און פּרישע פּוטער.

ווער בין איד?

_____ , באַק אַ בייגל,

באַק אַ קיכל, באַק אַ טייגל,

באַק אַ ברויטל, באַק אַ זעמל,

און פאַרקויף עס אין דיין קרעמל.

דער בעקער

דער סטאַליער

סטאַליער, סטאַליער, קום און מאַך

מישן, בענקלעך אַ סך,

זעג און האַק _____

טראַנסט באַהאַרטן אין אַ זאַק.

שְׂרֵיבֵי אֲרִיץ בִּי אֲלֵרְטֵר:

(צֵר בַּעֲקֵר, צֵר סְטָאָלִיִּר)

1. אַיִק בַּאֲק בַּרְלִיט. אַיִק בִּין

אַ

2. אַיִק מַאֲב טִישַׁן אַלן שְׂטאַלן. אַיִק

בִּין אַ

3. צֵר בַּאֲקט בַּרְלִיט.

4. צֵר מַאֲבט אַ טִישַׁן.

מיכל זוכט זיין ביכל

גייט מיכל אין שול און פארלירט זיין ביכל. זוכט ער דאָ זוכט ער דאָרטן, און ער קען ניש געפינען. דאָס ביכל איז נישטאָ.

קומט מיכל אַהיים און זוכט זיין ביכל. ער זוכט אויפן טיש און אונטערן טיש. ער זוכט אין שאַפּע און אונטערן בעט — נישטאָ דאָס ביכל.

לייגט זיך מיכל שלאָפן און ער טראַכט וועגן זיין ביכל. און אַט זעט מיכל — זיין ביכל ליגט אין גאַס. דער ווינט רייסט די ברעטלעך. לויפט מיכל און לויפט און קען נישט כאַפן דאָס ביכל.

כאַפט זיך מיכל אויף און זעט, אז זיין קאלדרע איז אויפן דיל. דעקט ער זיך צו און שלאָפט ווייטער.

אויף מאַרגן גייט מיכל אין שול אָן אַ ביכל. פרעגט דער לערער: „מיכל, וואו איז דיין ביכל?“

זאָגט מיכל: „איך האָב פארלאָרן מיין ביכל.“

קומט צו אַ יינגל און זאָגט: „איך האָב געפונען אַ ביכל.“

זאָגט מיכל: „דאָס איז מיין ביכל, גיב מיר מיין ביכל.“

זאָגט דער יינגל: „פון וואַנען ווייסטו, אז דאָס איז דיין ביכל?“

„אַט איז מיין נאָמען אויפן ביכל“, זאָגט מיכל.

לי אַלי האָט מיכל צעקענט
דיין ביכל?

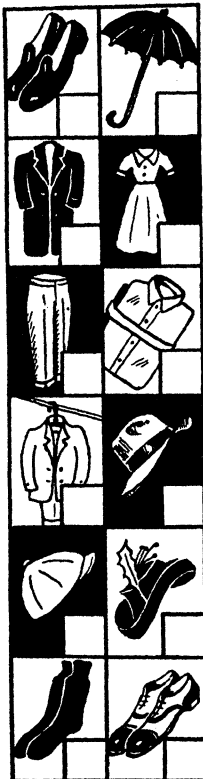
לייזער דער בייזער

לייזער דער בייזער
איז געגאנגען אין גאס.
איז אראפ א רעגן,
איז געווארן גאס.

גייט לייזער דער בייזער
צוריק אין שטוב,
פאלט לייזער דער בייזער
אריין אין א גרוב.

וואס מיר טוען אז

1. עס רעגנט. איך טו אז קאלאשן און איך נעם א שירעם.
2. עס איז קאלט. איך טו אז א מאנטל.
3. א יינגל טוט אז אן אנצוג.
4. א יינגל טוט אז א העמר.
5. א יינגל טוט אז הייזן.
6. א מיידל טראגט א קלייד.
7. די מאמע טראגט א הוט אויפן קאפ. דער טאטע טראגט אויך א הוט אויפן קאפ.
8. א יינגל טראגט א היטל אויפן קאפ.
9. אויף די פיס טוען מיר אז שיד.
10. אויף די פיס טוען מיר אז זאקן.

שמעל אז די ריכטיקע נומערן אז די בילדער

א גנב (א גאנעוו) Thief

ווי לעמעך האלט געלט

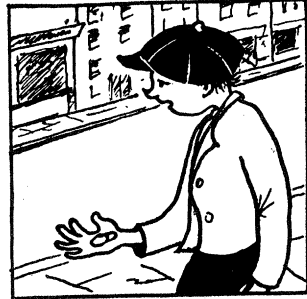
אמאל איז געווען א יינגל. איז ער געווען א נאר. האט מען אים גערופן לעמעך.

אמאל זאגט אים די מאמע: „לעמעך, גיי אין קראם, קויב צוקער און טיי. נא דיר געלט, אבער פארליר נישט דאס געלט.“

געמט לעמעך דאס געלט און גייט אין קראם. גייט ער אין גאס און האלט דאס געלט אין האנט. און די האנט האלט ער אפן.

גייט צו אים צו א גנב און פרעגט: „פארוואס האלטסטו דיין געלט אפן אין האנט?“

ענטפערט לעמעך: „איך קוק אויפן געלט, איך זאל עס נישט פאר-לירן.“

זאגט דער גנב: „רו ביסט א קלוגער יינגל. וואס איז דיין נאמען?“

זאגט לעמעך: „מען רופט מיר לעמעך.“

זאגט דער גנב: „איך וועל דיר העלפן טראגן דיין געלט, לעמעך.“

גייט אים לעמעך אוועק דאס געלט. גייען זיי און גייען און דער גנב זאגט: „ווארט דא א ביסל. איך וועל באלד קומען.“

שטייט לעמעך און ווארט, און ווארט און דער מאן קומט נישט. גייט ער זוכן דעם מאן און קען אים נישט געפינען.

גייט שוין לעמעך אהיים. פרעגט אים די מאמע: „לעמעך, וואו ביסטו געווען אזוי לאנג?“

דערציילט איר לעמעך וועגן דעם מאן און דאס געלט. זאגט די מאמע: „וויי איז מיר, וואס פאר א לעמעך א זון איך האב.“

אין דער פרי

פארקאמט זיך

בייטאג

גייט אין שול

אין אונט

טוט היים-
ארבעט

בינאכט

א גוטע נאכט!

א טאג מיט ארבעט

פרימארגנס קומט די זון צוגיין;
צייט פאר סעמין אויפצושטיין.
סעמי דארף זיך אנטאן גיך,
דער פרישטיק קאכט זיך שוין
אין קיך.

סעמי וואשט זיך, פוצט די ציין,
א גוטער יינגל דארף זיין ריין.
איצט אויף שנעל זיך נאך פארקאמען.
ער זאל אין סקול גיט פארזאמען!

גוט מארגן! גוט מארגן!

שרייב, וואס דו טוסט א גאנצן טאג:

- _____ 1.
- _____ 2.
- _____ 3.
- _____ 4.
- _____ 5.
- _____ 6.

דער פרי

ט די ציין

בייטאג

פילט באל

בייטאג

סט מיטאג

אין אונט

ערט ראדיא

ווי לעמעך גייט זיך גליטשן

עס איז ווינטער. לעמעך וויל גיין זיך גליטשן. נעמט ער זיינע גליטשערס און גייט אויפן גליטש. טראכט לעמעך: „וואָס זאָל איך טאָן, איך זאָל ניט פאַרן אויפן גליטש?“ זעט לעמעך ווי אַ מענטש וואַרפט אַש לעבן זיין טיר. פרעגט לעמעך:

„פאַרוואָס וואַרפטו אַש אויפן שניי?“ זאָגט דער מענטש: „דו זעסט, עס איז גליטשיק. וואַרף איך אַש אויפן שניי, מענטשן זאָרן ניט פאַרן.“ זאָגט לעמעך: „גיב מיר אַ ביסל אַש.“ גיט דער מאַן לעמעך אַש און לעמעך גייט ווייטער. קומט לעמעך אויפן גליטש, און וואַרפט אַן אַש אויפן אייז.

שרייען די קינדער: „פאַרוואָס וואַרפטו אַש אויפן אייז?“

זאָגט לעמעך: „איך וואַרף אַש, איך זאָל ניט פאַרן.“ האָבן אַלע קינדער גענומען לאָבן. זאָגט לעמעך: „פאַרוואָס לאַכט איר? איך האָב אַריין געזען. ווי אַ מאַן האַט עס געטאָן. אַז מענטשן זאָרן ניט פאַרן.“

האָבן אַלע קינדער גענומען נאָך מער לאָבן. ווייסט איר, פאַרוואָס די קינדער האָבן געלאַכט?

טשייניק

קאטשקע

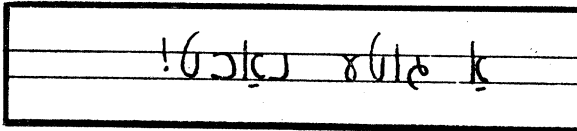

א מעשה (א מייסע)

לייענט מיר מא א מעשה
שטענדיק פארן שלאָפן
און איד הער די מעשה
מיט די אויגן אָפן.

ליג איד אין מיין בעטל
מיט די אויגן אָפן,
מאמעס שיינע מעשה
וויגט מיד איין צום שלאָפן

שטייל איז און די מאמע
לייענט קוים צו הערן
און אין פענצטער זע איד
ווייטע-ווייטע שטערן.

ווער קען דערציילן א מעשה?

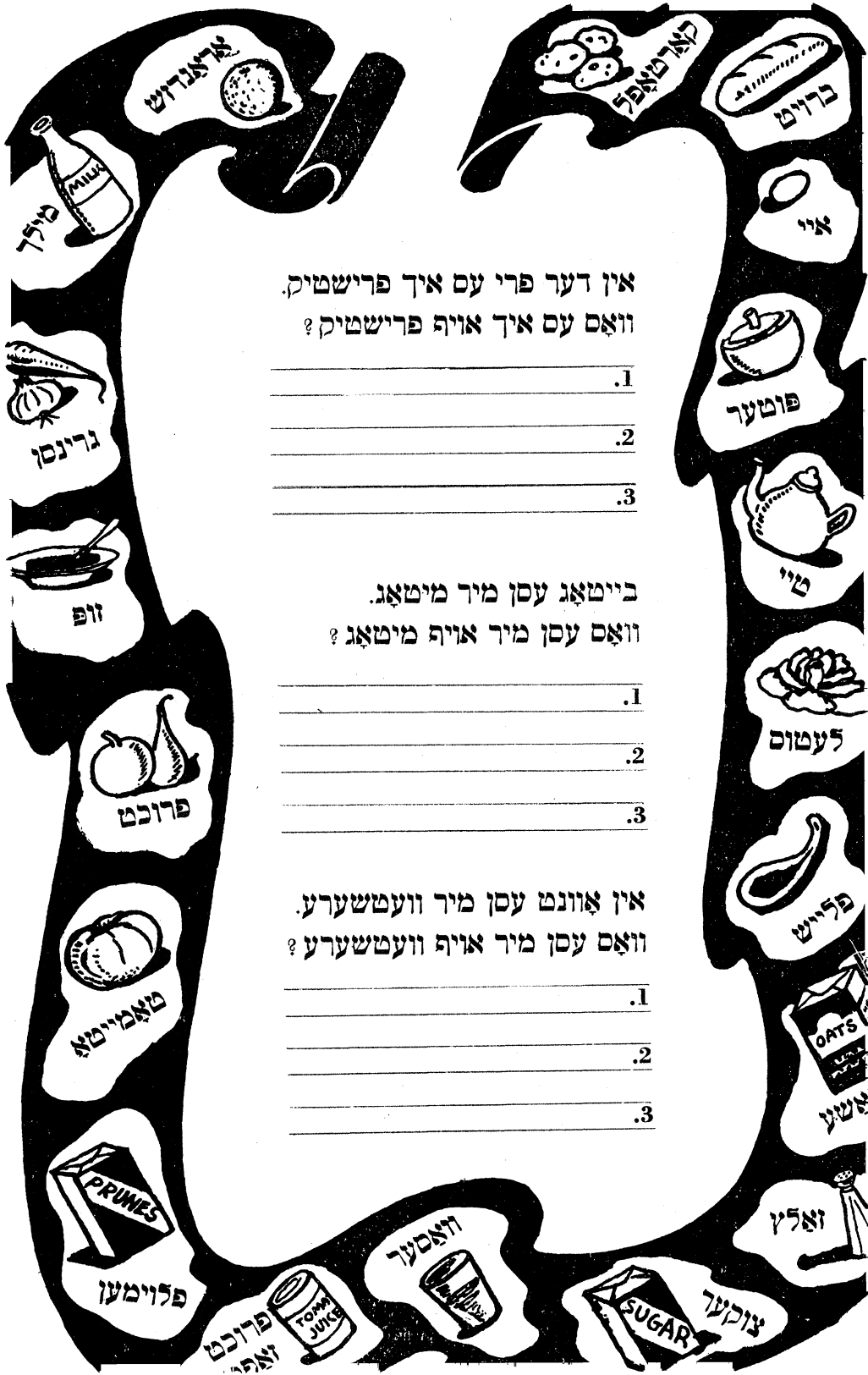
„קינדער, ווער קען דערציילן א מעשה?“ פרעגט די
לערערין.

„איד, איד!“ זאגט פערל. „די באַבע האָט מיר דער-
ציילט א מעשה וועגן א ציגעלע א ווייסע.“

בערל הויבט אויף זיין האַנט: „לערערין, איד קען
דערציילן א מעשה וועגן סופערמען.“

שרייט הערי: „איד קען דערציילן א שיינע מעשה
וועגן מיין ברודער. ער איז א סאַלדאַט. ער האָט מיר
געשריבן א בריוו.“

האַבן אלע קינדער דערציילט מעשות (מייסעס).

אין דער פרי עם איך פרישטיק.
וואס עם איך אויף פרישטיק?

1. _____
2. _____
3. _____

בייטאג עסן מיר מיטאג.
וואס עסן מיר אויף מיטאג?

1. _____
2. _____
3. _____

אין אונט עסן מיר וועטשערע.
וואס עסן מיר אויף וועטשערע?

1. _____
2. _____
3. _____

פארלארן און געפונען

דער קליינער בעני
 האט פארלארן א פעני,
 וואס ער האט באקומען פון פענין.
 איז געגאנגען פעני
 און האט געפונען די פעני
 און צוריקגעגעבן צו בענין.

געגאנגען	
געפונען	
געזוכט	
געשפילט	

שרייה ארײַן: האָב
 1. אײַק פאַרלאָרן מײַן האָב
 2. אײַק געזוכט מײַן האָב
 3. אײַק געפונען מײַן האָב

עטל און דאס קעצל

עטל די קליינע
האט געשפילט זיך אין קיך.
איז געקומען דאס קעצל
און פארשלעפט אירע שיך.

זיצט עטל די קליינע
אין שטוב איצט אליין
און ווארט ביז די מאמע
וועט קומען אהיים.

ענטפער די פראגן:

1. פארוואס ווארט עטל אויף דער מאמען?
2. איז עטל א גרויסע מיידל אדער א קליינע?

שר'ה אַר'ין: ה'ין
1. א'יק אַעלען אין אַער פ'י'ס
2. א'יק אַעלאַנגען אין אַעל
3. א'יק אַעקלען אַל'י'ס

א מעשה וועגן צוויי ברידער לעד

אמאל זיינען געווען צוויי ברידער לעד. איינער האָט געהייסן בעני און דער אנדערער האָט געהייסן לעני.

בעני האָט געזאָגט, אז ער איז דער שיינער, דער קלוגער און דער גוטער און לעני האָט געזאָגט, אז ער איז דער שיינער, דער קלוגער און דער גוטער.

גייען זיי צום טאטן און פרעגן:

„טאטע, ווער פון אונדז איז דער שיינער, דער קלוגער און דער גוטער?“

לאַכט דער טאטע און זאָגט: „בידע זייט איר שוין, קלוג און גוט.“

גייען זיי צו דער מאמען:

„מאמע, ווער פון אונדז איז דער שיינער, דער קלוגער און דער גוטער?“

ענטפערט די מאמע: „אמאל — בעני און אמאל — לעני.“

גייען זיי צו א פייגעלע:

„פייגעלע, פייגעלע, ווער איז שענער, בעני אָדער לעני?“

מאכט דאָס פייגעלע: „ציה-ציה.“

„ווער איז בעסער: בעני אָדער לעני?“

מאכט דאָס פייגעלע: „ציה-ציה.“

„ווער איז קליגער: בעני אָדער לעני?“

מאכט דאָס פייגעלע: „ציה-ציה.“

ווייסן נאָך היינט ניט בעני און לעני, ווער עס איז שענער, ווער עס איז בעסער און ווער עס איז קליגער.

בעני און לעני זיינען געבליבן אַלס:

1. 2. 3.

א שפיל וועגן חנוכה

- פערל (זינגט): „חנוכה, חנוכה, חנוכה,
 „א יום-טוב א שיינער,
 „א פריילעכער, ליכטיקער,
 „ניטא נאך אזוינער.“
- בערל (קומט אריין): וואס זינגסטו דאס, פערל?
 פערל: איך זינג א ליד וועגן חנוכה. די לערערין אין
 שול האט אונדז אויסגעלערנט דאס ליד.
- בערל: דער טאטע האט מיר געזאגט, אז ער וועט מיר
 געבן חנוכה-געלט.
- פערל: א גרויסע זאך! איך וועל אויך קריגן חנוכה-
 געלט. אבער ווייסטו די מעשה פון חנוכה?
 בערל: וואס איז דאס פאר א מעשה?
 פערל: די לערערין האט אונדז דערציילט די מעשה. דאס
 איז אן אמתע מעשה, ווי יהודה המכבי האט
 באפרייט די יידן פון א שלעכטן קעניג.
- בערל: ווער איז יהודה המכבי?
 פערל: יהודה המכבי איז א יידישער העלד. ער איז
 געווען זייער א שטארקער און א גוטער.
- בערל: ער איז א יידישער סופערמען? וואו איז ער?
 פערל: גיי, דו ביסט א גארישער יינגל. ער איז שוין לאנג
 ניטא. די מעשה איז געווען אמאל-אמאל, אין
 א ווייטן-ווייטן לאנד, פאלעסטינע.
 (די מאמע קומט אריין.)
- מאמע: בערל, פערל, היינט וועלן מיר עסן חנוכה-
 לאטקעס און דער זיידע וועט אנצינדן חנוכה-
 ליכטלעך און דער טאטע וועט איך געבן
 חנוכה-געלט.
- בערל און פערל שפרינגען און זינגען:
 „חנוכה, חנוכה, א יום-טוב א שיינער!“

זש

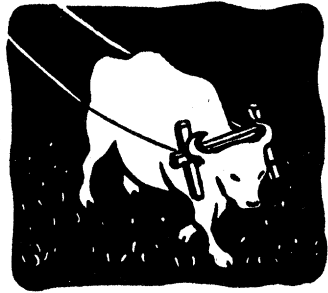

די זשאבע

זשאבע, זשאבע,
קווא-קווא-קווא,
גיב דו נאך
א שפרונג אזא!

דער אקס און די זשאבע

אמאל איז געווען א
זשאבע, א קליינע גרינע
זשאבע. זי האט געלעבט
לעבן א טייד און זי האט
געמאכט:

„קווא-קווא-קווא“
איין מאל זעט די זשאבע
אן אקס. דער אקס איז אזוי
גרויס און די זשאבע איז אזוי קליין.

זאגט די זשאבע: „אקס, אקס, איך וועל אויך ווערן
אזוי גרויס ווי דו!“
ענטפערט דער אקס: „ווי קענסטו ווערן אזוי גרויס
ווי איך?“

נעמט די זשאבע און בלאזט זיך און בלאזט זיך. זי
האט אזוי לאנג זיך געבלאזן, ביז זי האט געפלאצט!

איך זי זשאבע און אן אקס
אן אקס און זי זשאבע?

יאט

בערל אין שול

יא

בערל איז אין שול געקומען,
 צו דער ארבעט זיך גענומען.
 בערל איז א יאט אוא,
 כא-כא, כא-כא-כא, כא!

ידיש רעדן, יידיש לייענען,
 אלץ, אלץ וויל בערל קענען.
 בערל איז א יאט אוא,
 כא-כא, כא-כא-כא, כא!

זינגען, מאַלן, טאַנצן, שרייבן,
 בערלען דארף מען גאר ניט שרייבן.
 בערל איז א יאט אוא,
 כא-כא, כא-כא-כא, כא!

וואָס מיר טאָן אין אַלע:

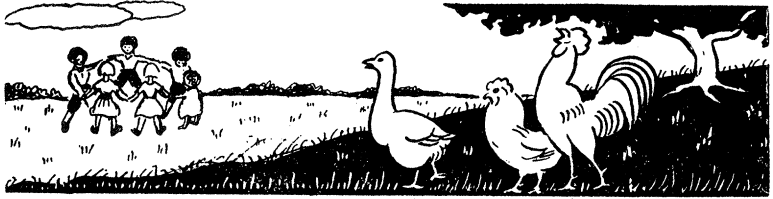
1.

2.

3.

4.

5.

א שפירן מיט א ליד

די קינדער: שפירן מיר, שפירן מיר,
אין א ראד, אין א ראד.

(קומט ארויס א האן)

די קינדער: קו-קאר-ע-קו, האן,
וואס קענסטו פאר אונדז טאן ?

דער האן: איד זאג אן, איד זאג אן,
אז דער טאג קומט שוין אן.

די קינדער: שפירן מיר, שפירן מיר,
אין א ראד, אין א ראד.

(קומט ארויס א הון)

די קינדער: קווא-קווא-קווא, הינדעלע,
וואס האסטו פאר אונדז ?

די הון: אן אייעלע, אן אייעלע, פריש און ריין,
איר זאלט זיין געזונט און שיין !

(קומט ארויס א גאנדז)

די קינדער: גא-גא-גא, גענדזעלע,
וואס האסטו פאר אונדז ?

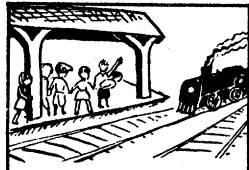
די גאנדז: איד האב פאר איד פעדערלעך, ווייס ווי
דער שניי,

מאכט זיך קישעלעך און שלאפט אויף זיי !

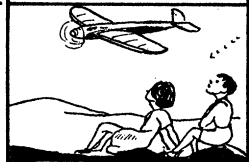
קענסטו זינסען פאס לייב מיט אן
פאנט, אן קאפ, אן קא ?

זיי ווילן פארן

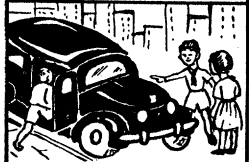
די קינדער ווארטן אויף דער באן.
 די באן קומט אן. די באן האט
 א סך וואונאָנעס און א לאַקאָמאָטיוו.
 דער לאַקאָמאָטיוו פייפט.

דאָס איז אַן עראָפּלאַן. דער
 עראָפּלאַן פליט הייך.
 דער עראָפּלאַן פליט ווי אַ פויגל.
 די קינדער ווילן פארן אויף אַן
 עראָפּלאַן.

דאָס איז אַ קאַר.
 די קאַר פאָרט שנעל.
 די קינדער ווילן פארן אויף דער
 קאַר.

דאָס איז אַ
 דערצייל אַ מעשה וועגן אַ שיף.

1. שרייב אַרײַן אין די הילפער:
 די האָרער אַרױס
 די קאַר, די שיף
 2. וואָס קענסטו אַרױס אַלע די
 הילפער?

מײן שוועסטערל

איך האָב אַ שוועסטערל, הייסט זי . איז זי קליין און שיין. אז דער דארף אוועקפאַרן, הויבט בלימעלע אָן צו וויינען און צו שרייען.

גייט דער מאַטע אוועק און ברענגט איר אַן אַ און אַ און אַ . לאַכט מײן שוועסטערל, בלימעלע, און זי זאָגט: „פאַר

געזונט, פּאַפּאַ, פאַר געזונט, און קום שנעל צוריק.“

גייט דער מאַטע אוועק צו דער שפּילט זיך בלימעלע מיט די זאַכן, שפּילט זיך, ביז זי הויבט אָן וויינען. גיט איר די מאַמע אַ קוש און זאָגט:

„דו האַסט דאָך אַן אַ און אַ . טאָ פאַר זשע אוועק און ברענג דעם פּאַפּאַ צוריק.“

זעצט זיך בלימעלע אוועק אויפן דיל און הויבט אָן שפּילן. זי פאַרט מיטן צו דער מיט דער צו דעם מיטן צו דער . זי איילט זיך און איילט זיך און שרייט: „פּאַפּאַ, קום

שוין צוריק אַהיים!“ ביז זי ווערט אַנטשלאָפּן.

איך צייל

איינס, צוויי, דריי, פיר,
קענסטו ציילן מער פאר מיר?
ווארט, איך וועל א גרויסער זיין,
וועל איך ציילן דאן ביז ניין ...

וויפיל קענסטו ציילן?

איינס, צוויי, דריי, פיר,
גוטע קינדער זיינען מיר.

פינף, זעקס, זיבן, אכט,
שלאפן דארף מען גיין ביינאכט.

ניין, צען, ערף, צוועלף,
אין א וואלד לעבן וועלף.

דרייצן, פערצן, פופצן, זעכצן,
סעמים זיידע האט ליב צו קרעכצן.

זיבעצן, אכצן, ניינצן, צוואנציק,
הערי האט א נייעם אנצוג.

וויפיל?

אָ האַנט האַט פֿינגער
האַנט האַט פֿאָלן . פֿינגער
צו האַנט און צו פֿיס פֿאָלן פֿינגער
אײַק האַט האַלשערס .
אין קלאַס זיינען צײַלן קינדער

די טעג פון דער וואך

דינסטיק דארף
די מאמע
פרעסן

מאנטיק העלף
אך דער
מאמען וואשן

זונטיק גיי איך
אין צו מיט מיין
טאטן

פרייטיק
העלף איך
דער מאמען
ראמען

דאנערשטיק
קויפט די מאמע
איין אויף
שבת

מיטוואך
העלף איך
דער מאמען
נייען

שבת (שאבעס) איז א פרייער טאג. איך דארף ניט גיין
אין סקול. איך דארף ניט גיין אין שול. איך דארף ניט
מאכן קיין היים-ארבעט. איך שפיל א גאנצן טאג.

די מאמע וואָך און אירע קינדער

האַט געהייסן שבת.	אַמאָל איז געווען אַ מאמע.
זיינען זיבן געווען ווייסע	האַט זי געהייסן וואָך.
און זיבן — שוואַרצע.	האַט זי געהאַט זיבן
האַבן זיבן געזאַגט — טאַג.	קינדער.
האַבן זיבן געזאַגט — נאַכט.	האַט איינער געהייסן
זיינען די ווייסע געקומען.	זונטיק,
זיינען די שוואַרצע אוועק.	דער צווייטער — מאַנטיק,
זיינען די שוואַרצע	דער דריטער — דינסטיק,
געקומען.	דער פערטער — מיטוואָך,
זיינען די ווייסע אוועק.	דער פינפטער —
אזוי איז די מעשה. אָן אַן	דאַנערשטיק,
עק	דער זעקסטער — פרייטיק,
און אַן אַ ברעג.	און דער זיבעטער —

אַלע טאַג ספינאַטש

אַמאָל איז געווען אַ מיידעלע. האַט זי געהייסן עטעלע.
האַט איר די מאמע געגעבן אַלע טאַג עסן ספינאַטש.
און די מאמע האַט געזאַגט:
„עס, עטעלע, ספינאַטש, וועסטו זיין געזונט און שיין!“
האַט עטעלע געזונגען אַ לידל:

(שמעל אַרײַן: ספינאַטש)

זאַנטיק - ספּײַנאַטש, מאָנטיק - ספּײַנאַטש
דינסטיק און מיטוואָך
דאָנערשטיק און פרייטיק
שבת (שאַבאַט) איז אַן אַיסזעסן.
זאַנטיק איז אַן אַיסזעסן.

די באבע צירל

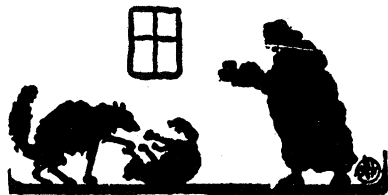
די באבע צירל
איז אריין אין איר דורל
צו געבן דעם הונט א ביין.

זוכט זי אין שאפע
און אונטער דעם טיש,
נאך קיין ביין
איז ניטא און ניטא.

גייט זי צום פישער
צו קויפן אים פיש,
קומט זי צוריק —
דער הונט טאנצט אויפן
טיש.

גייט זי אין קיר,
ברענגען א טאץ,
קומט זי צוריק —
דער הונט שפילט מיט
דער קאץ.

צוריק

צו

אייסן און טל:
א. א"י ל' דער טיר און קאס ל'אריק.
ב. א"י ל'א פאנל'טער און קאס ל'אריק.

דער זיידע יאר און זיינע אייניקלעך

אמאל איז געווען א זיידע, האט ער געהייסן יאר. האט ער געהאט צוועלף אייניקלעך — מאנאמן. האבן זיי געהייסן:

יאנוואר, פעברואר, מערץ,

אפריל, מיי, יוני,

יולי, אויגוסט, סעפטעמבער,

אקטאבער, נאוועמבער, דעצעמבער.

דריי אייניקלעך זיינען ווייסע. זיי קומען נאר אין ווינטער. דאס זיינען:

_____ .1

_____ .2

_____ .3

דריי אייניקלעך זיינען גרינע. זיי קומען נאר אין פריינג. דאס זיינען:

_____ .1

_____ .2

_____ .3

דריי אייניקלעך זיינען זוניקע און הייסע. זיי קומען נאר אין זומער. דאס זיינען:

_____ .1

_____ .2

_____ .3

דריי אייניקלעך זיינען גרויע און נאסע. זיי קומען נאר אין הארבסט. דאס זיינען:

_____ .1

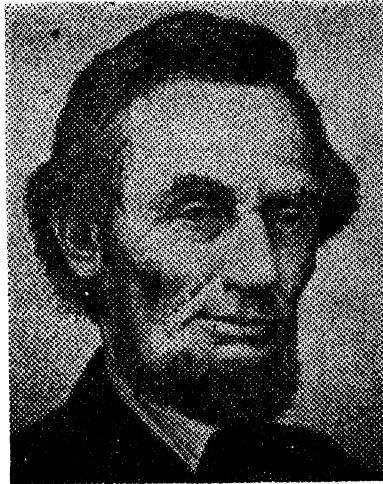
_____ .2

_____ .3

_____ זיי זאלן זען:

_____ (היינט) איז מאנטיק, זעט

איברעהעם לינקאלן

היינט איז דער 12טער פעברואר
דער געבורטסטאג פון איברעהעם לינקאלן

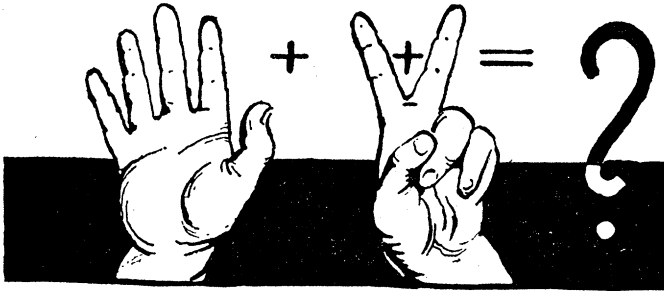
א פריינט פון אלע מענטשן
איז לינקאלן געווען.
מיליאנען נעגער-שקלאפן
האט ער אין לאנד געזען.

אמעריקע מוז פריי זיין,
פאר אלע מענטשן גלייך,
פאר נעגער, ווי פאר ווייסע,
פאר ארעם, ווי פאר רייך.

אט-דאס געזאגט האט לינקאלן
צו אלעמען אין לאנד:
די נעגער דארפן פריי זיין
אין אונדזער שיינעם לאנד.

אברהם לינקאלן
אברהם לינקאלן

איך רעכנ

איינס און איינס איז צוויי.

איינס און צוויי איז דריי.

דריי און צוויי שטעלט מען באנאנד, אזוי פיל פינגער האט די האנט.

בארג איך אויס פון צווייטער האנט דאס קליינע פינגערל אליין.

וויפיל וועט עס איצטער זיין ?

א ווייץ

מאמע : וואס ביסטו אזוי פארטראכט, הערי ?

הערי : דער לערער איז היינט געווען ביז אויף מיר.

מאמע : וואס איז ?

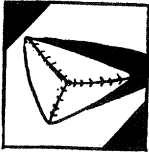
הערי : דער לערער האט געפרעגט, וויפיל איז 3 מאל 4.

מאמע : האסטו אים נישט געקאנט זאגן, אז עס איז 12 ?

הערי : איך האב אים שוין געגעבן 14, און ער האט נאך אלץ נישט געוואלט.

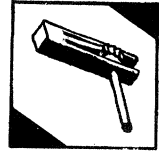
א שפיר וועגן פורים

עטל און מאַטל זינגען :

„היינט איז פורים, און מאַרגן איז אויס,
נעמט אן המנען (האַמאַנען) און וואַרפט
אים אַרויס!“

(די מאַמע קומט אַרײַן)

מאַמע : וואָס זינגט איר עפעס, קינדער ?

עטל : מיר זינגען אַ לידל פון שול.

מאַטל : מיר גרייטן זיך צום פורים-מאַסקאַראַד.

די מאַמע : איר וועט האָבן אַ פורים-מאַסקאַראַד אין שול ?

פערל : יא, מיר וועלן מאַרגן האָבן אַ מאַסקאַראַד, און
איך וועל זיין די גוטע קעניגין אסתר (עסטער). די
קעניגין אסתר האָט געראַטעוועט די יידן.

בערל : און איך וועל זיין איר אַלטער אַנקל מרדכי
(מאַרדכע). ער האָט געהאַלפן ראַטעווען די יידן.

די מאַמע : און ווער וועט זיין דער שלעכטער המן ?

בערל : קיינער וויל ניט זיין המן, ווייל די קינדער ווילן
אים שלאָגן. זיי ווילן אים אַרויסוואַרפן.

די מאַמע : יידישע קינדער שלאָגן המנען מיט אַ גראַנער.
איך וועל אייך קויפן אַ גראַנער, און איר וועט גראַנערן.

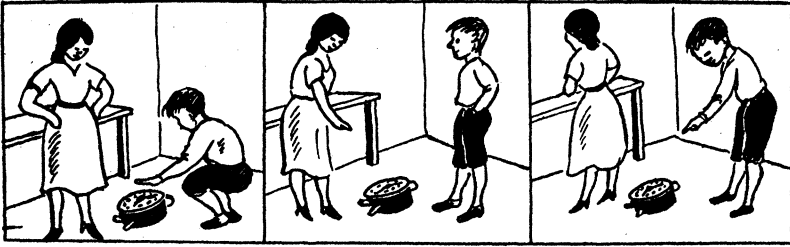
פערל : מאַמע, און וואָס וועלן מיר ברענגען אין שול ?
אַלע קינדער וועלן ברענגען גוטע זאַכן.

די מאַמע : איך וועל אויסבאַקן המן-מאַשן, וועט איר זיי
נעמען אין שול.

פערל און בערל זינגען :

„היינט איז פורים און מאַרגן איז אויס,
נעמט אן המנען און וואַרפט אים אַרויס!“

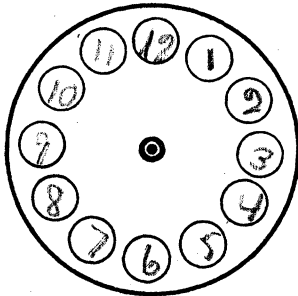
דער זייגער

ניין, מאמע,
ער גייט ניט,
ער ליגט.

וויי איז מיר!
זע צי דער
זייגער גייט.

מאמע, דער
זייגער איז
אראפגעפאלן

דער קליינער ווייזער.
ער ווייזט די שעה (שא).

דער גרויסער ווייזער.
ער ווייזט די מינוט.

ארבעט:

1. מאל אריין די נומערן און די ווייזערס אין דעם זייגער.
2. שמעל אוועק דעם גרויסן ווייזער אויף צוועלף און דעם קליינעם ווייזער אויף איינס. וויפיל איז דער זייגער?
3. שמעל אוועק דעם גרויסן ווייזער אויף זעקס און דעם קליינעם ווייזער צווישן פינף און זעקס. וויפיל איז דער זייגער?

בערל לעקער איז געקומען צום בעקער
 פרייטאג האלב נאך זעקס.
 זאגט בערל לעקער צו דעם בעקער:
 „גיב מיר פריש געבעקס.“
 זאגט דער בעקער צו בערל לעקער:
 „ווייז מיר פריער געלט.“
 זאגט בערל לעקער צו דעם בעקער:
 „אט דאס איז וואס מיר פעלט.“

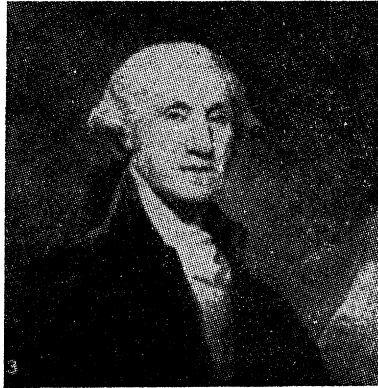
זיי אזוי גוט!

„לערער, גיב מיר א בלייער“, זאגט הערן. גיט עמא
 א שטופ הערין און זאגט אים שטייל:
 „הערן, מען דארף זאגן: זיי אזוי גוט, גיב מיר א
 בלייער.“
 ענטפערט איר הערן, אויך שטייל: „איך ווייס, אז דער
 לערער איז גוט. פארוואס דארף איך זאגן: „זיי אזוי גוט?“
 דערהערט דער לערער, און ער זאגט: „ווען דו זאגסט
 אין ענגליש „פליז“, דארפסטו זאגן אין יידיש: „זיי אזוי
 גוט!“
 „לערער, זיי אזוי גוט, גיב מיר א בלייער!“
 „נא דיד דעם בלייער.“
 „א דאנק, לערער!“

Please — =

Thank you — =

דזשאָרדזש וואַשינגטאָן

היינט איז דער 22טער פעברואַר,
געבורטסטאָג פֿון דזשאָרדזש וואַשינגטאָן.

וואַשינגטאָן, דזשאָרדזש וואַשינגטאָן,
דער פּאַטער פֿון אמעריקע,
ער איז געווען, דזשאָרדזש וואַשינגטאָן,
דער ערשטער פרעזידענט.

אַ גרויסער, גוטער פרעזידענט
איז וואַשינגטאָן געווען.
ער האָט געמאַכט אמעריקע
אַ פֿריי און מעכטיק לאַנד.

גערטל אַ מאַש (מײַס) אלען
עס אַרעט אַלע יאָרן.

אמת (עמעס) True

אמת אדער ליגן?

אמאל איז געווען א יינגל. האָט ער געהאַט אַ שאַרף
צינגל, האָט מען אים גערופן: יינגל-צינגל.

יינגל-צינגל האָט געדרייט מיט זיין צינגל און האָט
דערציילט מעשות ניט געשטויגן און ניט געפלוּיגן.

די קינדער האָבן געלאַכט און האָבן געזאָגט: „דאָס
איז אַ ליגן!“

איין מאָל האָט יינגל-צינגל דערציילט אזאַ מעשה:

„הערט אַ מעשה, קינדערלעך,

הערט מיט נאָז און אויערן;

איבער אונדזער דאָך

איז אַ קו געפלוּיגן!“

האָבן די קינדער געזאָגט: „דאָס איז אַ ליגן!“

אַבער יינגל-צינגל האָט געשריען:

„דאָס איז אמת, אמת, אמת,

דאָס איז אמת אלץ געווען.

„דאָס איז אמת, אמת, אמת,

„איך האָב דאָס אליין געזען!“

וואָס זאָגט איר, קינדער, איז דאָס אמת, אדער איז דאָס

ליגן?

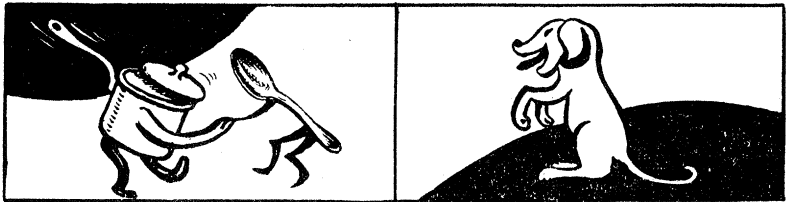
קאַנסטן ציערן יילן אַ מאַשע, אַלס
איז ניט אַ מאַשע און ניט אַ מאַשע און?

איז דאס אמת?

די קו איז געפלויגן
איבערן דאך

רודל דע-רודל
די קאץ מיטן פידל

און דער טאפ טאנצט
אוועק מיט די לעפעלעך.

דער הונט גיט א לאך,
ווען ער זעט אזא זאך.

ווילי און טירי

אמאל זיינען געווען א ברודער און א שוועסטער. דער
ברודער האט געהייסן ווילי און די שוועסטער האט געהייסן
טירי.

ווילי און טירי האבן זיך ליב, נאר זיי קריגן זיך אלע
מאל.

אז ווילי זאגט ווייס, זאגט טירי שווארץ.

אז ווילי זאגט א ביסל, זאגט טירי א סך (סאך).

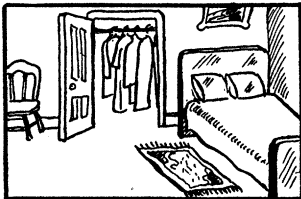
אז ווילי זאגט ניי, זאגט טירי אלט.

אז ווילי זאגט ווארעם, זאגט טירי קאלט.

אבער ווילי העלפט אלע מאל טירין, און טירי העלפט
אלע מאל ווילין.

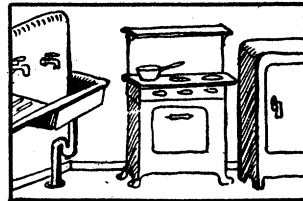
מיין דירה (דירע)

דאָס איז אַן עס-צימער. מיר
עסן אין דעם צימער פּרישטיק,
מיטאַג און וועטשערע. וועלכע
זאָכן שטייען אין עס-צימער?

דאָס איז מיין שלאָף-צימער.
איד שלאָף אין בעט. איד הענג
מיניע קליידער אין שאַפּע.

דאָס איז די קיך. אין קיך איז
דאָ אַן אויוון, אַן אייז-קאַסטן און
אַ סינק. די מאַמע קאַכט אין
קיך.

מיר האָבן אַ וואַש-צימער.

אין וואַש-צימער איז דאָ אַ וואַנע און אַ שפּריץ.

1. אין מיין דירה (דירע) גייען אַזאַ

גימערן.

2. וועלכע גימערן גייען אין מיין

דירה:

מיר וואוינען

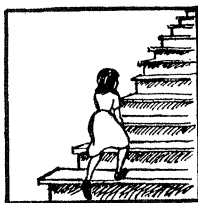
איך וואוין

איך וואוין אין א הויז
מיט א סך שטאק.
אונדזער הויז איז דאס העכסטע
אויף דעם גאנצן בלאק.

מיר וואוינען מיט שכנים,
א מיר ניי א מיר,
א דירה פאר דיר
און א דירה פאר מיר.

עס וואוינען פאמיליעס,
גרויסע און קליינע,
טאטעס און מאמעס
און קינדערלעך שיינע.

אין מיין הויז זיינען דא טרעפ
און אן עלעוויטאר.
אמאל גיי איך ארויף און אראפ
די טרעפ,
און אמאל פאר איך ארויף און אראפ
אין דעם עלעוויטאר.

א דאך

עס ציען זיך שטריק,	אויף אונדזער הויז
א ריי נאך א ריי,	איז דא א דאך,
די מאמע הענגט וועש דארט,	וואס איז גרויס
ווייס ווי דער שניי.	און פלאך.
אונדזער דאך איז גרויס,	די ראדיא-דראטן
ער איז ריין און שיין,	ציען זיך הויך.
פארוואס לאזט מיד די מאמע	דער דאך האט א קוימען,
ניט זיין דא אליין?	עס גייט פון אים א רויך.

ווער איז ביי דער טיר?

די קליינע עטעלע כאפט זיך אויף פון שלאף און הערט: א מענטש גייט אויף די טרעפ. עפעס גיט א קלאפ ביי דער טיר. עטעלע האט מורא (מוירע) און זי וועקט איר גרויסע שוועסטער, מילי: „מילי, מילי, איך האב מורא.“

מילי כאפט זיך אויף, רייבט די אויגן, און זאגט: „וואס האסטו מורא, עטעלע?“
 „א מענטש לעבן אונדזער טיר. א שלעכטער מענטש. ער קלאפט דארטן.“

לאכט מילי און נעמט ארום עטעלען: „ניין, עטעלע, דאס איז ניט קיין שלעכטער מענטש. דאס איז אונדזער מילכמאן. ער ברענגט מילך, ווען אלע שלאפן נאך.“

מײן שטאט

ביי אונדז אין גאס
וואוינען מענטשן א סך.
עס שטייען דא הייזער,
א דאך ביי א דאך.
עס ציען זיך גאסן,
די שטאט אזוי גרויס,
מיט סאבווייט און באנען,
וואס מאכן א רויש.

באסעס און סטריט-קארס
גאר אן א צאל.
קינדער אין פארקן
שפילן אין באל.

רחל גייט אין סקול

אלע אין דער פרי גייט די קליינע רחל אין סקול.
רחל איז זיבן יאר אלט, אבער זי האט א סך פריינט אין
גאס.

דער גאסן-קערער קערט די גאס, און רחל זאגט צו
אײס: „גוט מארגן.“ ענטפערט דער גאסן-קערער: „גוט
מארגן.“

דער פארבער שטייט אויף א הויכער פלאטפארם און
פארבט א הויז. זאגט רחל „האלא“ צו דעם פארבער.

דער פאליסמאן שטייט אין מיטן דער גאס. ווען עס
קומט די גרינע ליכט, גיט דער פאליסמאן א פייה און זאגט
צו רחלען: „גיי, מיידעלע, אריבער די גאס.“

רחל זאגט צו דעם פאליסמאן: „א דאנקו!“ און זי גייט
אריבער די גאס.

א ליד מיט א שפיל

א קינד : איך בין א גוטער מוזיקאנט,
איך קום פון פריילעך לאנד.

אלע קינדער : ער איז א גוטער מוזיקאנט,
ער קומט פון פריילעך לאנד.

קינד : איך זינג זיסע לידער,
איך זינג נאך מיין פיאנא,
פיא—נא!

פיאנא, צימבל, בימבל, בימבל,
פיאנא, צימבל, בימבל, בימבל,
פיאנא, צימבל, בימבל, בימבל — באם!

(א צווייט קינד זינגט און אלע קינדער זינגען ווי פריער,
און דאן :)

צווייט קינד : איך זינג זיסע לידער,
איך זינג נאך מיין פידל,
פי—דל!

פידל, לידל, לידל, לידל,
פידל, לידל, לידל, לידל,
פידל, לידל, לידל, לידל — לאם!

(א דריט קינד זינגט און אלע קינדער זינגען ווי פריער, און
דאן :)

דריט קינד : פיי—פל!
פייפל, פיו, פיו, פיו,
פייפל, פיו, פיו, פיו,
פייפל, פיו, פיו, פיו — פיו!

(א פערט קינד און אלע קינדער, און דאן :)

פערט קינד : פיי—קל!
פייקל, פויק, פויק, פויק,
פייקל, פויק, פויק, פויק,
פייקל, פויק, פויק, פויק — טראם!

סדר
(סיידער)

פסח
(פייסאך)

עס קומט דער יום-טוב פסח. אייבי און זיין שוועס-
טער, לילי, פרייען זיך. זיי וועלן גיין צו דעם זידן און צו
דער באַבען צום סדר.

אייבי וועט פרעגן די פיר קשיות און דער זידע וועט
אים אַ גלעט טאָן איבערן קאַפּ און זאָגן, אַז ער איז אַ גוטער
יינגל.

„ווייסטו וואָס?“ זאָגט אייבי צו לילין. „לאָמיר דער-
ציילן דעם זידן און דער באַבען די מעשה וועגן פסח,
ווי דער לערער אין שול האָט אונדז דערציילט.“
„גוט“, זאָגט לילי. „זיי וועלן זיך פרייען.“

זאָגט אייבי: „איך וועל אָנהויבן די מעשה אזוי:
„אַמאָל אַמאָל, אין אַ ווייטן-ווייטן לאַנד איז געווען אַ
שלעכטער קעניג, פרעה. ער האָט געמאַכט די יידן פאַר
שקלאַפן. זיי האָבן געמוזט אַרבעטן זייער שווער.“

„איצט וועל איך דערציילן ווייטער“, שלאָגט איבער
לילי. „איך וועל דערציילן וועגן משהן (מויזשען) און ווי
ער האָט באַפרייט די יידן.“

„און איך וועל דערציילן ווי די יידן זיינען געוואָרן
פרייע מענטשן, און ווי זיי זיינען געקומען אין דעם לאַנד
פאַלעסטינע.“

האַבן זיי אָפגעמאַכט, אַז אייבי וועט דערציילן אַ
האַלבע מעשה און לילי וועט דערציילן אַ האַלבע מעשה.

ווער זיינען זיי?

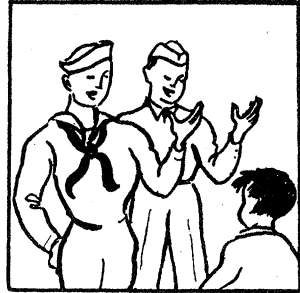
1. שרייב אונטער די בילדער:

בריוו-טרעגער, סאלדאט, גאסן-קערער, בעקער,
 פייער-לעשער, פארבער, פאליסמאן, קרעמער,
 מילך-מאן.

2. דערצייל וואס זיי טוען.

וואס זאל איך ווערן?

איך דריי דעם קאפ
און איך דריי און דריי :
אַט-אַ, אַט-אַ וועל איך גיין,
איך וועל גיין אין דער ארמיי.
קאָן איך ניט באַמלערן,
וואָס זאַל איך ווערן ?

אין דער נייווי וויל איך גיין,
אַ פליער וויל איך זיין.
זאל איך ווערן אַ קאפיטאן ?
דאָס איז איך וייער פיין.

אַ מאַטראַס איז גוט,
אַ סאַלדאַט איז גוט,
ווייס איך ניט,
וואָס מען טוט.

אַ בריוו פון גרויסן ברודער

אלע אין דער פרי, ווען מאַטל גייט אין סקול, ווארט
ער אויף דעם בריוו-טרעגער. וואָס עפעס ווארט ער אויפן
בריוו-טרעגער ? עס דארף קומען אַ בריוו פון זיין גרויסן
ברודער, אייב.

אייב איז אַ סאַלדאַט, און ער איז ווייט-ווייט. ווארט די
גאַנצע פאַמיליע אויף אַ בריוו.

היינט שמייכלט דער בריוו-טרעגער צו מאַטלען און
זאָגט : „נאָ דיר אַ בריוו פון דיין ברודער.“

מאָטל לױפּט צוריק אַהיים און שרײַט פון די טרעפּ:
„מאַמע, מאַמע, אַ בריוו פון אײַבין. אײַך האָב שוין גע-
לײענט. אײַבי איז געזונט און שטאַרק.“

לעמעך אין וואַלד?

לעמעך אין וואַלד

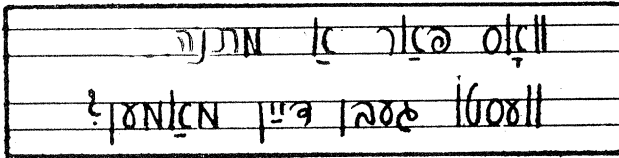
גײט לעמעך אין וואַלד. קלײבט ער יאָגעדעס
געשמאַקע און זיסע און לײגט זײ באַלד אין מויל אַרײן.
איז לעמעכן גוט. שרײַט ער אויס: „דאָ איז גוט!“
הערט לעמעך באַלד אַן ענטפער פון וואַלד: „דאָ איז
גוט!“

פרעגט לעמעך: „ווער ביסטו?“
הערט ער פון וואַלד: „ווער ביסטו?“
זאָגט לעמעך: „אײך בין לעמעך, קום אַהער.“
הערט ער פון וואַלד: „אײך בין לעמעך, קום אַהער.“
מײנט לעמעך, אַז אין וואַלד איז דאָ נאָך אַ לעמעך.
פּרײט ער זיך און ער גײט זוכן דעם אַנדערן לעמעך.
זוכט לעמעך און זוכט און ער קען נײט געפֿינען דעם
אַנדערן לעמעך.
גײט לעמעך אַהיים און דערצײלט דער מאַמען די
גאַנצע מעשה. זאָגט די מאַמע: „דאָס, מײן זון, האָסטו
ברױ געהערט אַן עכאַ פון וואַלד.“

לעמעך אַהערט אַן עכאַ פון וואַלד?

א מתנה פאר דער מאמען

„וואָס שרייבסטו, פּערעלע?“
 פּרעגט דער מאַמע.
 די קליינע פּערעלע האָט נאָך
 ניט געקאַנט שרייבן.
 „ש-ש-ש“, זאָגט די קליינע
 פּערעלע, „איך שרייב אַ בריוועלע צו דער מאַמען. דאָס
 איז אַ מתנה אויף מוטערס טאָג.“
 „וואָס שרייבסטו צו דער מאַמען?“ פּרעגט דער מאַמע.
 „איך שרייב: „טייערע מאַמע. איך האָב דיר ליב. איך
 וועל דיר אַלע מאָל פאַלגן“, זאָגט פּערעלע.
 „דאָס איז זייער אַ גוטע מתנה אויף מוטערס טאָג.“
 זאָגט דער מאַמע.

די בעסטע מאמע

3

2

1

דער האַז, די זון און די לבנה

אַמאָל, אַמאָל האָבן געלעבט צוזאַמען: די ☀, די
און דער ☾.

אין מאָל גייט די ☀ שפּאַצירן מיט דער ☾ און
דער ☾ בלייבט אין ☿.

זאָגט די ☾ צו דעם ☾:

— טרייב אַהיים די ☾ פון פעלד.

האַט דער ☾ פאַרגעסן צו טרייבן די קו פון פעלד.
ווערט די לבנה ביין. זי כאַפט דעם האַז פאַרן רויטן
קאַס און וואַרפט אים אַרויס פון הויז.

זאָגט די ☀: „ווייל דו וואַרפסט אַרויס דעם ☾ פון
הויז, וויל איך מיט דיר מער ניט שפּאַצירן. דו נעם זיך
די נאַכט און שפּאַציר ביינאַכט, און איך וועל נעמען דעם
טאַג און שפּאַצירן בייטאַג.

און אזוי איז טאַקע געבליבן. די ☾ שפּאַצירט אין
הימל ביינאַכט, און די ☀ שפּאַצירט אין הימל בייטאַג.

און דער ☾ פרייט זיך, ווען די ☀ קומט אַרויס אויפן
הימל, און ער קרייעט:

קו-קא-דע-קו!

און די קינדער הערן דעם האַז און זאָגן:

קו-קא-דע-קו, האַז.

דער טאַג קומט שוין אָן.

|| און קו!! (8) דער ☾ און ☀?

דער יעגער

יאנקעלע וויל א יעגער זיין.
יאנקעלע וויל אין וואלד אריין.
שיסן וויל ער נאָר א בער,
פעלט אים דאָך געווער.
אונדזער יאנקעלע דערזעט:
אין ווינקעלע א בעזעם שטייט.
מיטן בעזעם וועט ער יאָגן
און א גרויסן בער דערשלאָגן.

ער קען אין הויז שוין מער ניט בלייבן:
וויל דעם בעזעם אונטערהויבן.
שווערער בעזעם קערט זיך איבער,
און דער יעגער פאלט אריבער

א גוטער שילער

די מאמע: בעני, וואס האסטו היינט געטאן אין שול?
בעני: איך האב היינט געענטפערט אויף א פראגע, וואס
קיינער האט ניט געקאנט ענטפערן.
די מאמע: וואס איז דאס געווען פאר א פראגע?
בעני: דער לערער האט געפרעגט: „ווער האט היינט
ניט געטאן די היימארבעט?“

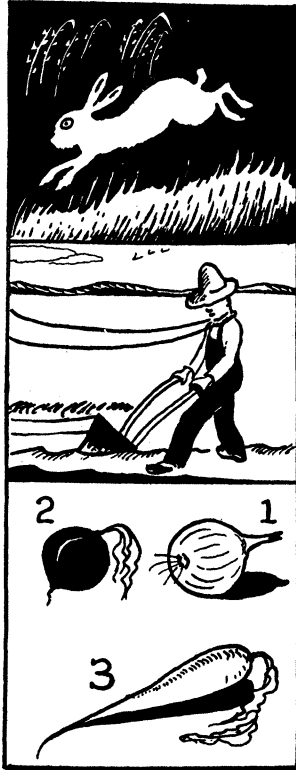
ה'תש"א אב ת"א

אויף א פארם

ווען איך בין אויף א פארם,
שפיל איך זיך אין גראז:
איך זע דעם פארמערס הינער,
איך זע אין פעלד א האנ.

איך זע ווי אונדזער פארמער
אקערט אויף דעם פעלד,
איך זע דעם פארמערס גארטן,
א שיינע גרינע וועלט.

עס וואקסן דארטן ציבעלעס,
קארטאפּל, לעטום, קרויט,
עס וואקסן דארטן בוריקעס
און מערן שיינ און רויט.

שרייה לן די ריכטיקע נאמען:
א נאר. א ליבעלע. א האריק.
ענטפער אליף די פראגן:
ביסטו געלען אליף א פארט?
אלאס האסטו גארטן געזען?

א נעסט פאר די פייגעלעך

„הערי, הערי, קום אהער, די פייגעלעך זיינען שוין געקומען. זיי פליען ארום אונדזער בוים, שרייט מערי צו איר ברודער, הערי.“

הערי לויפט ארויס פון הויז און זאגט: „ווייסטו וואס, מערי? איך וועל מאכן א נעסט פאר די פייגעלעך.“

געזאגט און געטאן. מערי קריגט א שטיקל האלץ און הערי ברענגט זיין האמער און זעג. ער האט ליב צו מאכן זאכן פון האלץ.

באלד ווערט פארטיק א קליין קעסטעלעך. „ווי אזוי וועלן מיר ארויפשטעלן דאס קעסטעלעך אויפן בוים?“ פרעגט מערי.

„אט וועסטו זען“, זאגט הערי. ער לויפט אוועק און ברענגט א לייטער. ער שטעלט צו דעם לייטער צו דעם בוים און זאגט צו מערין:

„האלט צו דעם לייטער און איך וועל ארויפקריכן.“

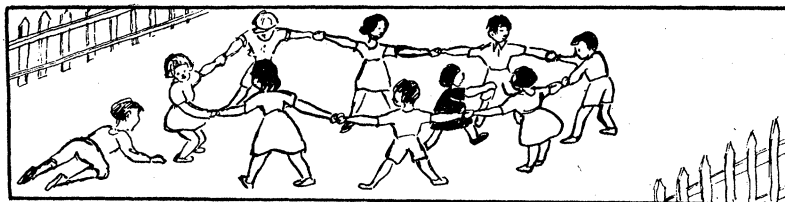
מערי האלט דעם לייטער און הערי קריכט ארויף. ער שטעלט אוועק דאס קעסטעלעך אויף א צווייג און בינדט עס צו מיט א שטריקל.

די פייגעלעך האבן געמאכט זייער נעסט אין דעם קעסטעלעך. די מאמע-פויגל האט געלייגט קליינע אייעלעך און איז געזעסן אויף זיי.

1. וואס איז געווען שפעטער?

2. ווען קומען די פייגעלעך?

א שפיל אין קאץ און מויז

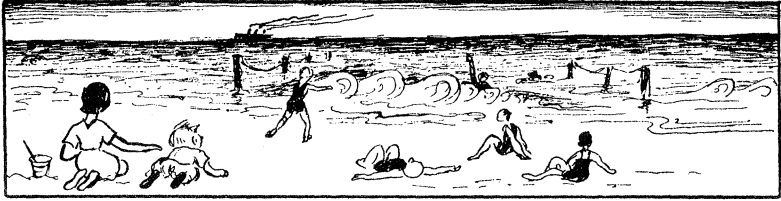
קינדער, קינדער, קומט ארויס,
לאמיר שפילן קאץ און מויז.
אלע קינדער אין א קרייזל,
דו א קעצל, איך א מייזל.

און דאס קעצל — נאך דער מויז,
אט אריין און אט ארויס.
נאך א וויילע, נאך א רגע,
שאַרפט דאס קעצל שוין די נעגל.

אבער פלינק איז אונדזער מייזל,
איז דאס ווידער שוין אין קרייזל,
און איידער ווען, און איידער וואָס
בלייבט דאָס קעצל מיט אַ נאָז.

סעמעלע איז פארלאָרן געגאנגען

„אסתר, איך גיי אין ים זיך באַדן, דו גיב אכטונג אויף
סעמעלען“ זאגט די מאמע.
„נוט, מאמע“, זאגט אסתר, „גיי זיך באַדן.“ אסתר איז
שוין צען יאָר אלט, זי איז אַ גרויסע מיידל, און סעמי איז
איר קליין ברודערל. ער איז פיר יאָר אלט. אסתר מאַכט
פאַר סעמין אַ הייזעלע פון זאַמד און שפּילט זיך מיט אים.

מיט א מאָל פאלט א באָל לעבן אסתרן. זי קוקט זיך ארום און זעט לילין. וואָרפט זי דעם באָל צוריק צו לילין און לילי וואָרפט ווידער דעם באָל צו אסתרן. פאַרנעסט אסתר וועגן סעמעלען און הויבט אָן שפילן אין באָל מיט לילין. קומט די מאמע ארום פון וואַסער און שרייט צו אסתרן: „וואו איז סעמעלע?“

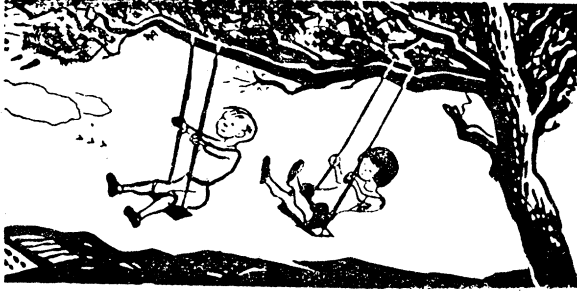
אסתר קוקט זיך ארום: סעמעלע איז ניטאָ! דערשרעקט זיך אסתר און הויבט אָן צו וויינען. „ניטאָ קיין צייט צו וויינען“, זאָגט די מאמע. „לאַמיר גיין זוכן סעמעלען.“ לויפן זיי ארום איבער דעם ברעג און זוכן און זוכן, און סעמעלע איז ניטאָ און ניטאָ. מיט א מאָל זעען אסתר און די מאמע: עס גייט אַ פאַליסמאַן און סעמעלע זיצט אויף זיין פלייצע און וויינט.

קענסטו ענדיקן די מעשה?

זאָגער

עס קאָנט אַסער ליבער זאָגער.
 איך באַארף ניט גיין אין סקול אלן
 אין טאָג. וואָס איך טו זאָגער:
 1.
 2.
 3.

הוידלקע

העכער, העכער, הוידלקע,
באלד איז שוין דער הימל.
נאך א ביסל, נאך א ביסל,
ריר איך אן דעם הימל.

הוידע, הוידע, הוידלקע,
פיסלעד אין דער הויד,
ווייסע, קליינע טייבעלעד,
פליען אין דער הויד.

די מאלפע און דער הונט

א מאן האט געהאט א מאלפע און א הונט. האט ער
אויסגעלערנט די מאלפע, זי זאל רייטן אויף דעם הונטס
רוקן.

איין מאל איז די מאלפע אנטלאפן פון דעם מאן. איז
זי געקומען אין א פרעמדער גאס. דארטן איז געווען א
הונט. זי איז באלד ארויף אויף זיין רוקן און געוואלט רייטן.
אבער דער הונט האט ניט געוואלט פירן די מאלפע. ער
האט געבילט:

„האו-האו, גיי אראפ פון מיין רוקן!“

אלע קינדער פון דער גאס
האָבן געלאַכט און געלאַכט. זיי
האָבן געשריען צו דעם הונט,
דען:

„פיר די מאַלפּע, דען, פיר זי...“
דערווייל איז געקומען צוליפן
דער מאַן. ער האָט דערזען די
מאַלפּע אויף דעם הונט און האָט
אויך גענומען לאַכן.

די מאַלפּע איז צוגעלאָפן צו דעם מאַן און ער האָט זי
גענומען אויף די הענט. און דער הונט, דען, האָט געבילט:
„נעם זי אוועק! נעם זי אוועק!“

איד קען לייענען העברייאישע ווערטער

אַט זיינען זיי:

א סך (א סאך)	דירה (דירע)
ים (יאם)	אסתר (עסטער)
פנים (פאנעם)	יום־טוב (יאַנטעוו)
אמת (עמעס)	חנוכה (כאַנוקע)
גנב (גאַנעוו)	פסח (פייסאך)
מעשה (מייסע)	שבת (שאַבעס)
מעשות (מייסעס)	המן (האַמאַן)
מורא (מוירע)	מרדכי (מאַרדכע)

מיין לאַנד

אמעריקע, אמעריקע,
מיין שײן און פריי לאַנד,
דו ביסט מיין היים, אמעריקע,
און איך האָב דיך לויב.

דו ביסט, מיין לאַנד, שײן און רייך
מיט טייכן ברייטע, הויכע בערג,
וועלדער, פעלדער, פארמס, שטעט
און מענטשן אלערליי.

ארבעטער און באַלעבאַס,
סאַלדאַט, מאַרין און מאַטראַס,
פארמער, קאובאָי און מיינער,
אלע זיינען אמעריקאנער.

אמעריקע

נעגער, ווייסע און אינדיאנער,
יידן, רוסן און איטאליענער,
יענקים, איירישע, שפאניער,
אלע זיינען אמעריקאנער.

ווען איך וועל גרויס ווערן,
וועל איך פאָרן ווייט-ווייט,
איבער בערג, איבער טאָלן,
איבער פארמס און שטעט.

איך וועל פאָרן קיין וואשינגטאָן,
און זיין אין ווייסן הויז,
איך וועל זען דעם פרעזידענט
און זאָגן אים „האלאָו“.

צו די לערער

"מיון יודיש בוך, איינס" באצוועקט לערנען דאס קינד נישט נאָר ליינען און שרייבן, נאָר — דער עיקר — רעדן יודיש און באַהערשן אַ מינימום וואָקאַבולאַר פֿון אומגעפֿער 400 ווערטער.

דאָס בוך איז צונויפגעשטעלט אויף דעם פּרינציפֿ פֿון אַרײַנפֿירן דאָס קינד אין יודיש דורך ענגליש. די ערשטע 20 זײַטלעך האָבן דערפֿאַר אַ סך ענגלישע מעקסטן, וועלכע ווערן וואָס אַמאָל ווײַניקער, ביז שפּעטער קומען בלױז אַרײַן אײַנצלע זאַצן, פֿראַזן און ווערטער.

די 500 בילדער פֿון דעם בוך דינען די צוועקן פֿון וואָקאַבולאַר-בױאונג און שפּראַך-אײַבונג און זײַנען דערײַכער אַן אײַנמעגראַלער טײַל פֿון דעם לערנען. דאָס ענגלישע ווערט גענוצט נישט פֿאַר אײַבערזעצונגען, נאָר ווי אַן אַרײַנפֿיר אין יודיש (מיט דעם אויסנאַם פֿון די זײַטלעך 8 און 16, וואָס זײַנען „אײַבערזעצונג-זײַטלעך“).

די אײַנשטעלונג פֿון דעם בוך איז, אַז דאָס קינד דאַרף לערנען דאָס מײַנדלעכע וואָרט פֿאַר דעם געדרוקטן און שרײַפטלעכן (אויף וויפֿיל עס לאָזט זיך). דערפֿאַר ווערן די באַגריפֿן אַרײַנגעפֿירט מײַנדלעך (דורך בילדער און ענגלישע מעקסטן) אײַדער דאָס קינד קען נאָך ליינען די באַטרעפֿנדע ווערטער.

צום בײַשפּיל, די ווערטער „לײַען“ און „שרײַב“ ווערן געגעבן דורך די בילדער אויף זײַטל 8; ערשט זײַטל 11 פֿירט אַרײַן די געדרוקטע ווערטער. די באַגריפֿן „גיב“ און „נעם“ ווערן אַרײַנגעפֿירט אויף זײַטל 16 און חזרן זיך אײַבער אויף אַנדערע זײַטלעך. ערשט אויף זײַטל 31 ווערט אַרײַנגעפֿירט דאָס געדרוקטע „נעם“ און אויף זײַטל 44 „גיב און נעם“. די באַגריפֿן „שטײ“ און „זײַג“ ווערן אַרײַנגעפֿירט דורך בילדלעך אויף די זײַטלעך 19 און 30 און דורך געדרוקטע ווערטער שפּעטער. דאָס זעלבע וועגן די באַגריפֿן „עסן און פֿאַרמאַן“ און אַנדערע.

בכלל ווערט דער וואָקאַבולאַר פֿון דעם קינד געבױט נישט נאָר דורך זאָך-ווערטער, נאָר אויך דורך ווערן און בײַנד-ווערטער — באַלד פֿון אָנהױב, ווייל אַן דעם קען מען נישט לערנען קײַן געדעמט שפּראַך.

דער מענטש פֿון לערנען ליינען און שרייבן איז אין דעם בוך פֿאַנעמיש, אָבער נישט אַננאַנצן אײַנגעהאַלטן. עס איז נױטיק געווען אַרײַנצופֿירן פֿאַראַלעל אַ צאָל ווערטער, וואָס דאַרפֿן גענוצט ווערן אין דעם שול באַלד פֿון אָנהױב — וויזועל. צום בײַשפּיל: „בוך, העפֿט, בלײַער“ ווערן אַרײַנגעפֿירט אויף זײַטל 6. „לײַען, שרײַב“ אויף זײַטל 11. די ווערטער, וואָס דאָס קינד דאַרף לערנען וויזועל, ווערן אַ סך מאַל ווידערהאַלט אויף ווײַטערדיקע זײַטלעך, כדי צו פֿאַרמעסיקן בײַם קינד די געלערנטע ווערן וויזועל.

עטלעכע לידלעך ווערן צוליב דעם מעקסטן אַרײַנגעפֿירט פֿון אָנהױב, און זײ דאַרפֿן געלערנט ווערן וויזועל.

"מיון יודיש בוך, איינס" איז אַן אַרבעט-בוך. עס זײַנען אַרײַנגעפֿירט געוואָרן בילדלעך, וואָס דאָס קינד דאַרף אָפּפֿאַרבו, אָדער אין זײַ עפעס אַרײַנמאַלן, לױט די אײַנסטרוקציעס און מעקסטן. די גרעסטע צאָל געשריבענע מעקסטן לאָזן אײַבער פֿלאַץ, דאָס קינד זאָל קענען אַרײַנשרײַבן אין בוך די נייע אותיות און ווערטער.

אין אַנדערע געשריבענע מעקסטן ווערט אײַבערגעלאָזן פֿלאַץ פֿאַר שרײַפטלעכע ענטפֿערס אָדער אַנדערע אַרבעטן. אין אַ צאָל געשריבענע מעקסטן ווערן געגעבן בילדער. צו וועלכע דאָס קינד דאַרף צושרײַבן, דאָס באַטרעפֿנדע וואָרט.

די בילדער-אײַבונגען און אַנדערע אַרבעטן זײַנען פֿון דעם סאַרט, וואָס איז גוט באַקאַנט צו יעדן לערער: מען דאַרף צופֿאַסן אַ וואָרט צו אַ זאָך אָדער אַ בילד, צושרײַבן „יאָ“ אָדער „נײַן“, צו אַנדערע אָנגעגעבענע ווערטער.

די „לײַען און מו“ אײַבונגען זײַנען אַן אָנהױב פֿון צוגעוואוינען דאָס קינד צום שטילן ליינען. זײַ זײַנען אַלע נומערירט און דער לערער רופֿט אַרויס אַ שילער דורכצופֿירן, וואָס די אַרבעט אונטער דעם געוויסן נומער הױסט טאָן.

די מעמאָטיק פֿון דעם בוך אַנטהאַלט פֿאַלגנדע באַגריפֿן: קינדער-לעבן און שפּיל, שול און הױם, גענעשמאַנדן אין טאַג-טעגלעכן לעבן, שול, קלױדונג, שפּײַן, קאָלירן, צאָל- און צײַט-באַגריפֿן, דער מענטש, זײַן קערפֿער און חושים; בעל-מלכות, שטאַט, דאַרף, לאַנד, אַמעריקע.

די צוזאַמענשטעלערן פֿון דעם בוך דריקט אויס איר דאַנק צו דער נאַציאָנאַלער פעדאַגאָגישער קאָמוסיע פֿון די אַרדן-שולן און דעם קולטור-דירעקטאָר פֿון אַרדן פֿאַר קאַנסטרוקטיווע אַנווייזונגען; דעם קינסטלער מאָריס פֿאַס, פֿאַר די צײַכענונגען און אַילוסטראַציעס; שײַנדל ביליין-קאַהען, פֿאַר דער אוממעחוינער גרויסער און שווערער מעכנישער אַרבעט בײַם אַרויסגעבן דאָס בוך.

וועגן דעם נייעם יידיש בוך איינס

יידיש בוך איינס איז דאָס ערשטע פון אַ פולן גאַנג נייע מעקסט-ביכער פאַר דער עלעמענטאַר-שול וואָס די קינדער-שולן פון דעם יידישן פראַטערנאַלן פאַלקס-אַרדן הייבן אָן אַרויסצוגעבן. די מעקסט-ביכער וועלן זיך אונטערשיידן פון די פריערדיקע ביכער מיט דעם, וואָס זיי וועלן באַוואוסמזיניק האַלטן אין אויג דעם נייעם תלמיד — דאָס יידיש-אַמעריקאַנער קינד וואָס קומט פון אַ יידיש-אַמערי-קאַנער היים, וואו די אומגאַנג-שפראַך איז ענגליש. די ביכער וועלן דעריבער לויבן דעם הויפט-געוויכט אויף דעם גערעדטן וואָרט און צילן אויסצולערנען דאָס קינד נישט בלויז די מעכאַניק פון ליינענען און שרייבן, נאָר דער עיקר, קאַנען זיך באַוועגן און אויסדריקן אין דער שפראַך. דער שפראַך-אוצר פון די ביכער וועט נאָטורלעכער־ווייז מוזן זיין באַרענעצט, אַזוי אַז דאָס קינד וועט אים קאַנען אויפ-נעמען און פאַראויגענען. מעמאַטיש און אין גייסט וועלן די ביכער צילן צו זיין נאָענט צום לעבן פון לאַנד און פון דער סביבה פון דער יידישער אַמעריקע.

נאַציאָנאַלע שול-קאָמיטע, יידישער פראַטערנאַלער פאַלקס-אַרדן

אינהאַלט :

א, ש, ו, ל	3	אַלע עסן
מ	9	וואָש, וועש (וו)
ערפלאַן-שפּיל	12	איך וואָש-ג. ווייסמאַן
ע	13	פאַרקלענערונג-ווערטער
פ	15	אין זו-ג. ווייסמאַן (ז)
י	17	איבונגען מיט בילדער
שער, שערעלע (ר)-ג. ווייסמאַן	18	גיי, עטעלע (!)
ס	19	ניי, איבונגען
אַ וואָרט-שפּיל	20	די שייף (ף)
אַ	21	ים, איבונגען
ט	22	זע, זע, זע
אַט איז-ג. ווייסמאַן	25	דער הונט (ה)
ק	26	איך האָב
ם	27	די מאַמע האָט פאַרגעסן
פ	29	איך האָב ליב
נ	31	דער שניי איז ווייס (יי)
פרי, שפעט	32	מיון נאָמען-ג. ווייסמאַן
ן	33	עטל און מאַטל
מיט, אָן	35	מיון שוועסטערל-ג. סמאָלאַר
יא, ניין	36	דער פריינט
אויפן, אונטערן	37	איך, אַ יידיש יונגל-ג. ווייסמאַן
טעלער, טיפע	37	די יונגלעך, די מוידלעך
לויט י. קאָמינסקי (ב)	38	ברויט מיט פומער-ג. סמאָלאַר
מעקער, ברעט, קרייד	39	בילדער-איבונגען
אי, איך, אין, און	40	דאָס הויז-ג. פרידמאַן
באַלן-שפּיל	41	מיכל (כ, ד)
איך און דו (ד)	42	הינדעלע-ג. ווייסמאַן
גיב (ג)	44	אוי, אױער, אױ, אױנדע
אין גאָס	49	קאַץ און קעצל-ג. ווייסמאַן
שילער און לערער	50	באַבע און זיידע-ג. סמאָלאַר

122	זיי ווילן פארן	87	בילדער-איבונגען
123	מיין שוועסטערל—ליטמאן		שוסטער—ב. סמאלאר; שניידער—
124	איך צייל—ב. סמאלאר	88	קאמינסקי
125	די טעג פון דער וואך	89	מיר שפילן—ג. ווייסמאן
126	די מאמע וואך—משה שיפרים	90	בילדער-אנטאנימען
127	די באַבע צירל (פון ענגליש)	91	קעצל און הינטל—שרה באַרקאן
128	דער זיידע יאר	92	וואו?
129	אייברעהעם לינקאלן	93	די חושים
130	איך רעכן—ש. וואַסערמאן	94	עלמערן, מאַכטער, זון
131	פורים	95	א באַל-שפּיל—י. ל. פּרץ
133	אַכט אַזויגער—בערל סיגאַל	95	בריוו צו באַבע-זיידן—ג. ווייסמאן
134	בערל לעקער—ב. סמאלאר	96	א בריוו
135	דזשאַרדזש וואַשינגטאָן	97	אלף-בית—אליעזר שטיינבארג
136	אמת אַדער ליגן—לויט נחום יוד	98	וואַס מיר זיינען—י. קאַצנעלסאָן
137	איז דאָס אמת?—מ. זאַרודין	99	א שיינער גאַרטן—ג. ווייסמאן
138	מיין דירת	100	מיר שפילן—ב. סמאלאר
139	איך וואוין	101	אַרבעט—ב. פּרידמאַן
	א דאָך; ווער איז ביי דער	102	וואַס איז דער טאַמע?
140	מיר?	103	גיי רעכטס און לינקס (לויט דייטש)
141	מיין שטאַט; ראָבל גייט אין סקול	104	אַרעלע נאַרעלע—ליטמאן
142	א ליד מיט א שפּיל	105	מיט א נאָז—יאָסל קאַמלער
143	פּסח	106	ווער בין איך?—ג. ווייסמאן
144	ווער זיינען זיי?	107	מיכל זוכט זיין ביכל (סאָוועטיש)
145	וואַס זאָל איך ווערן?—גומיאַנסקי	108	ליווער דער בייזער—ב. סמאלאר
146	א בריוו פון גרויסן ברודער	109	לעמעך האַלט געלט—לויט ל. עלבע
146	לעמעך אין וואַלד—לויט ל. עלבע	110	א מאַג מיט אַרבעט
147	א מתנה פאַר דער מאַמען	111	לעמעך (טש)—לויט ל. עלבע
148	האַן, זון און לבנת—פאַלקס-מעשה	112	א מעשה—ז. וויינפער
149	דער יעגער—י. ל. פּרץ	113	וואַס מיר עסן
150	אויף א פאַרם	114	פאַרלאָרן און געפונען—ב. סמאלאר
151	א נעסט פאַר די פייגעלעך	115	עטל און דאָס קעצל—ב. סמאלאר
152	קאַץ און מויז—ש. וואַסערמאן	116	צוויי ברודערלעך—לויט ליטמאן
152	סעמעלע איז פאַרלאָרן געגאַנגען	117	א שפּיל מיט א ליד
154	תּוידלקע—משה שיפרים	118	תּנוכה
154	די מאַלפע און דער הונט	119	די זשאַבע—ג. ווייסמאן
155	העברויאַישע ווערטער	120	בערל אין שול—מ. א. סול
156	מיין לאַנד, אַמעריקע	121	א שפּיל מיט א ליד